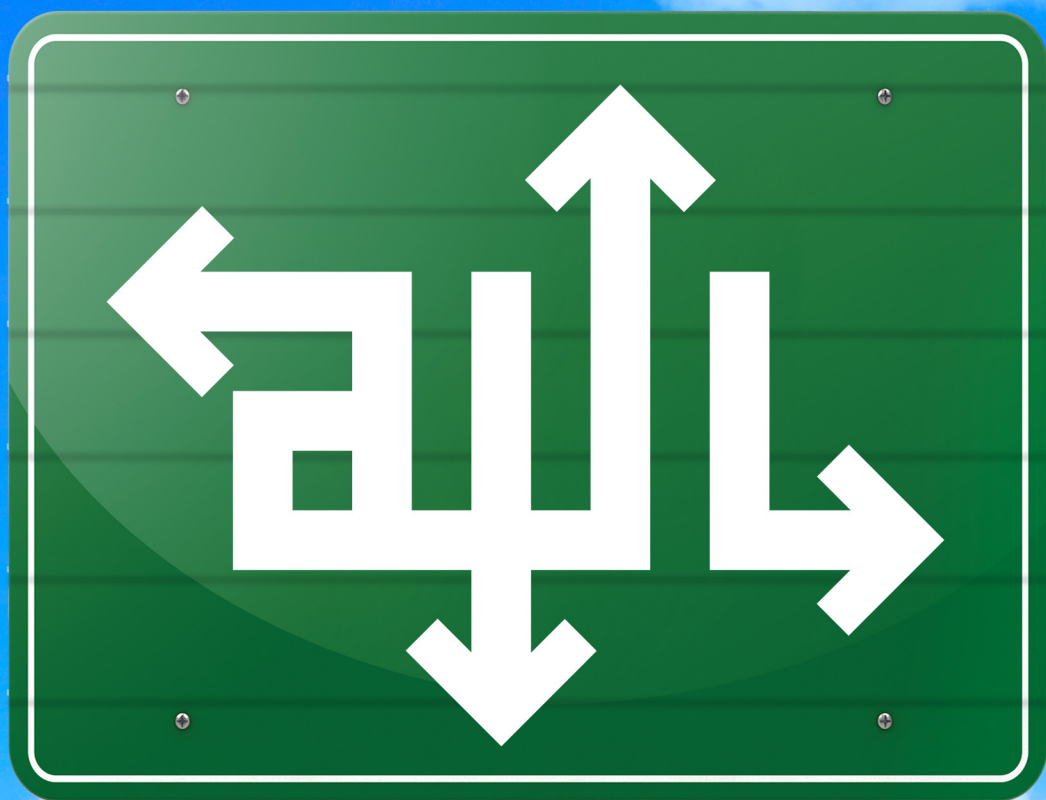

هو معكم اينما كنتم
هر كجا هستي خدا با توست

سوره حديد، آيه ٤

ویژه نامه نهمین جشنواره علامه حلی (ره)
دی ماه ۱۳۹۶

تهیه و تنظیم: دبیرخانه جشنواره

مدیر اجرایی: مهدی مظاهری

گرافیک و صفحه آرایی: مصطفی برجی

با تشکر از همکاری: حجت الاسلام والمسلمین حسین حجامی و آقایان: محسن طالبی،
سید رضا سیدکلبدادی، جواد توکلی، محمداکرم طاهری، مصطفی ضیایی،
حسین حیدری، علیرضا شاهمحمدی، محمد مهدی کریمی بروجنی، مرتضی کرامتی

آدرس: جمکران، ابتدای بلوار انتظار، مرکز مدیریت حوزه
های علمیه، دبیرخانه جشنواره علامه حلی (ره)

www.jhelli.ir

سخن دبیر / ۴

گفت‌وگوها / ۵

گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین سید حسین میرمعزی
گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین علی اکبر حصاری
گفت‌وگو با سرکار خانم زهرا راستی

جشنواره نهم از نگاه آمار / ۱۷

منتخبین جشنواره / ۳۲

چکیده آثار برتر / ۴۱

جشنواره‌های استانی / ۴۷

اختتامیه جشنواره هشتم از قاب دوربین / ۶۹

پوسترفراخوان دهمین جشنواره / ۷۲

حجت الاسلام والمسلمین جواد اسماعیل نیا دبیر جشنواره علامه حلی (ره)

مظلومیت سنگین سال‌های قبل خارج شده است و طلاب جوان با تاسی از عالمان و فرهیختگان سلف، به تحقیق‌های عمیق و پژوهش‌های نوین روی آورده‌اند. شور و شعف زایدالوصف طلاب جوان برادر و خواهر در خلق آثار فراوان، کاربردی و مفید در قالب‌های کتاب پایان‌نامه و مقاله از جمله دستاوردهای منظم و هدفمند «جشنواره علامه حلی (ره)» می‌باشد.

با افتخار اعلام می‌دارم که رشد قابل ملاحظه شرکت‌کنندگان در نهمین دوره جشنواره از ۱۵۷۲۴ به ۲۵۲۷۸ اثر و رشد کیفی آثار، نتیجه توجه و عنایت مسئولان حوزه‌های علمیه و اساتید ارجمند به مسأله پژوهش و حمایت جدی آنها از جشنواره علامه حلی (ره) است.

در پایان بر خود فرض می‌دانم از حمایت‌های مدیر محترم حوزه‌های علمیه، حضرت آیت‌الله اعرافی دامت برکاته، مدیر محترم حوزه‌های علمیه خواران، حضرت حجت‌الاسلام والمسلمین جمشیدی، معاونان محترم پژوهش دو مرکز، حجج اسلام والمسلمین میرمعزی و حساری، دبیران محترم جشنواره‌های استانی، اعضای محترم شوراهای و کارگروه‌های مرکزی و استانی، اساتید، طلاب و پژوهش‌گرانی که در ایجاد این شور علمی پژوهشی در حوزه‌های علمیه ما را یاری کردند کمال قدردانی را داشته باشم.

پژوهش و تحقیق اساسی‌ترین نیاز برای نیل به پیشرفت و توسعه همه‌جانبه یک جامعه است. سیادت، قدرت و استقلال هر مملکت و جامعه منوط به میزان اهمیت دادن به علم و تحقیق است. اگر تحقیق و پژوهش را کد بماند شاهد رکود سطح دانش بشری و به تبع رکود توسعه و پیشرفت همه‌جانبه جامعه خواهیم بود.

از همین روست که کشورهای توسعه‌یافته، سهم قابل توجهی از اعتبارات هر دستگاه را به امر پژوهش اختصاص می‌دهند و سرمایه‌گذاری در توسعه پژوهش و تربیت پژوهش‌گرا را جدی گرفته و آن را هزینه نمی‌دانند. عرصه علوم انسانی در بین عرصه‌های مختلف علمی از جایگاه زیربنایی و مهمی برخوردار است. اگر به دنبال اسلامی کردن علوم، تولید علم و دانش نو و چیدن میوه‌های شیرین دستاوردهای غنی دانش کهن انسانی و اسلامی هستیم ضرورتاً باید در حوزه‌های علمیه و سایر مراکز علمی دینی به مقوله پژوهش اهمیت بیشتری داده شود.

در سال‌های اخیر این مهم مورد عنایت مقام معظم رهبری دام ظلّه العالی، مراجع عظام تقلید ایدهم الله تعالی و مسئولان محترم حوزه‌های علمیه کشور قرار گرفته است.

امروز به جرأت می‌توان ادعا کرد که پژوهش از غربت و

گفت و گوها

میزان تأثیر جشنواره در فرهنگ‌سازی پژوهش میان طلاب

در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین سید حسین میرمعزی
معاون پژوهش حوزه‌های علمیه و رئیس شورای سیاست‌گذاری جشنواره

نداریم؛ آنچه که انجام می‌شود این است که طلاب در سطح تمرین، پژوهش کرده و با ابزارها و مهارت‌های پژوهش آشنا گردند. لذا جشنواره علامه حلی (ره) جشنواره‌ای در سطح طلاب است و برای تمرین پژوهش این جشنواره را تأسیس کرده‌ایم تا نوقلمان عرصه موضوعات پژوهشی تشویق شوند و در یک مسابقه به آثار برتر، جوایزی اهداء کنیم.

پس خود جشنواره برای این است که نوقلمان، تمرین پژوهش کنند. البته استثنائاً ممکن است طلبه‌ای در سطح یک یا دو کار فاخری در حد

معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه در دوره جدید، چه برنامه‌هایی برای ارتقای کیفیت فعالیت‌های پژوهشی طلاب در سطح کشور دارد؟

برای اینکه طلاب با مهارت‌ها و روش‌های پژوهشی و منابع آشنا شوند و شهامت و انگیزه قلم‌زدن پیدا کرده و تمرین پژوهش کنند، معاونت پژوهش برنامه‌هایی برگزار کرده است. البته ما برای طلاب سطح یک و دو و حتی سطح سه، انتظار پژوهش به معنای واقعی کلمه

طرح مصوب شده است و الان در مقام فراهم‌آوری یک‌سری زمینه‌های اجرایی هستیم؛ باید کتاب‌ها و نرم‌افزارهایی تولید و سامانه‌ای تعریف شود و ان‌شاء‌الله تا ابتدای سال تحصیلی ۹۷ این طرح را اجرا خواهیم کرد. این طرح اگر اجرا شود یعنی اساتید ملزم می‌شوند مهارت‌های پژوهشی را ارتقا دهند؛ در این صورت مهارت‌های پژوهشی از اساتید به طلاب ریزش می‌کند و طلاب با فنون پژوهش آشنا می‌شوند و ان‌شاء‌الله امیدواریم که در جشنواره‌های آینده شاهد رشد کمی و کیفی مقالات طلاب باشیم.

به نظر شما جشنواره علامه حلی (ره) تا چه حد توانسته در فرهنگ‌شدگی پژوهش در میان طلاب نقش داشته باشد؟

قضاوت با آمار تأیید می‌شود و براساس آمار، آثار ارائه شده به نهمین جشنواره علامه حلی (ره) نسبت به دوره‌های اولیه رشد زیادی داشته است. کافی است آمار مربوط به جشنواره را در دور اول، دوم و سوم تا الان که نهمین دوره است، مقایسه کنید. در مجموع رشد چشمگیری داشته و ارتقاء زیادی پیدا کرده است و روند افزایشی با نرخ بسیار بالایی بوده است. این نشان می‌دهد که جشنواره در فرهنگ‌سازی موفق بوده است و تعداد طلبه‌های زیادی در این جشنواره شرکت کرده‌اند. بحث دیگر، مقایسه آثار استانی جشنواره است. اگر دوره اول جشنواره فقط در قم برگزار شد و

پژوهش ارائه کند و این منعی ندارد. انتظار نظام پژوهشی حوزه این است که تمرین پژوهش خوبی ارائه کنند نه یک پژوهش بالفعل به معنای واقعی کلمه؛ این کار از توان طلاب این سطوح خارج است. مثل این است که شما از سطوح دبیرستانی یا راهنمایی یک پژوهش واقعی انتظار داشته باشید. این انتظار برای این سطح علمی معقول نیست.

اما در مورد برنامه‌های معاونت پژوهش در رابطه با آشنایی طلاب با مهارت‌ها و روش‌های پژوهشی باید عرض کنم که در سطح یک آموزشی، از پایه سه به بعد، در هر ترم هر طلبه موظف است یک مقاله از درسی که خوانده ارائه کند و ۵ نمره به این مقاله اختصاص پیدا کرده است. همچنین تحقیق پایانی برای سطح یک وجود دارد. در سطح یک در ۴ واحد درسی حدود ۶۴ ساعت آموزش فنون پژوهش برگزار می‌کنیم و توسط مدیریت‌های استانی کارگاه‌های آموزشی متعددی برای طلاب در سطح کشور برگزار می‌شود.

در دوره جدید معاونت پژوهش به این نتیجه رسیدیم که قبل از طلاب باید روی اساتید کار کنیم. یعنی اساتید باید به مهارت‌ها و فنون پژوهش آشنا باشند. چون این کار صورت نگرفته بود در امر مهارت‌های پژوهشی خلأی وجود داشت؛ طلبه از استاد در مورد موضوعی راهنمایی می‌گرفت ولی استاد مسلط به بحث نبود. برای اینکه این خلأ جبران شود امسال ماده واحده‌ای تصویب کردیم که طی آن اساتید سطح یک که می‌خواهند پذیرش شده و کد استادی بگیرند لازم است دوره‌ها و مهارت‌های پژوهشی را با موفقیت بگذرانند و اگر این دوره‌ها را طی نکنند، کد استادی به آنها تعلق پیدا نمی‌کند و هر استادی اگر بخواهد از سطحی به سطح دیگر ارتقا پیدا کند، باید تعداد واحدهای مربوط به پژوهش را با موفقیت بگذراند تا ارتقای او تأیید شود. این

جشنواره، نمود فرهنگ‌سازی پژوهش در حوزه است و سیاست‌های مدیریتی حوزه و معاونت پژوهش برای این فرهنگ‌سازی به میزان زیادی توفیق داشته است.

در دوره جدید معاونت پژوهش به این نتیجه رسیدیم که قبل از طلاب باید روی آشنایی اساتید با مهارت‌ها و فنون پژوهش تمرکز کنیم.

از سراسر کشور دو هزار مقاله به دست ما رسید، الان جشنواره علامه حلی در ۲۶ دبیرخانه بصورت استانی برگزار می‌شود و از برخی استان‌ها بالای سه هزار اثر ارائه می‌شود. یعنی در خود استان‌ها آثار، روند افزایشی چشمگیری داشته است. آمار نشان می‌دهد که تعداد زیادی از طلبه‌های در سطوح مختلف در جشنواره مشارکت می‌کنند و این به معنای آن است که ما در فرهنگ‌سازی پژوهشی از طریق جشنواره علامه حلی (ره) موفق بوده‌ایم. جشنواره نمود کار است و سیاست‌های مدیریتی حوزه و معاونت پژوهش برای فرهنگ‌سازی پژوهش در حوزه به میزان زیادی توفیق داشته است. گرچه ما به این حد راضی نیستیم و آثار و توفیقات باید بیش از این باشد. در برخی استان‌ها از مدیران می‌پرسم مجموع طلاب چه مقدار است؟ می‌گویند دو هزار. می‌پرسم چند مقاله دریافت کرده‌اید؟ می‌گویند ۶۰۰ مقاله. این نرخ خوبی نیست. گرچه آمار نسبت به گذشته افزایش پیدا کرده است ولی باز هنوز جای کار و تلاش وجود دارد.

تا به حال در سایه تلاش‌ها، نرخ رشد مشارکت طلاب در جشنواره بسیار خوب بوده است و این نشانه فرهنگ‌سازی است. در عین حال برای اینکه این رشد را بیشتر و گسترده‌تر کنیم راه زیادی داریم.

چگونه می‌توان فعالیت‌های پژوهشی طلاب جوان را به سمت حوزه‌های نیاز نظام و گره‌گشایی معضلات جامعه و انسان معاصر سوق داد؟

حضور طلاب جوان در مرحله تمرین پژوهش یک

بحث است و اینکه در مرحله پژوهش اگر طلبه‌ای به سر خط پژوهش به معنای واقعی کلمه رسید، بحث دیگری است.

برای طلاب جوان در سطح یک، دو و سه این برنامه‌های ما برای تمرین پژوهش است و تمرین پژوهش را قاعدتاً به سمت کارهای سخت بدون پیشینه مورد نیاز جامعه نباید برد. وقتی می‌خواهیم فردی را در پژوهش تمرین دهیم او را به سوی موضوعی که منابع به اندازه کافی داشته باشد و بتواند پژوهش را تمرین کند هدایت می‌کنیم. بنابراین ما در سطح یک و دو جشنواره نباید توقع داشته باشیم که طلاب در رابطه با نیازهای جامعه مقاله بنویسند.

ممکن است استثنائاً طلبه‌ای مقاله خوبی بنویسد این را نفی نمی‌کنیم. چون برخی با تحصیلات دانشگاهی دکتر و فوق لیسانس وارد حوزه شده‌اند آنها می‌توانند یکسری کارهای پژوهشی انجام دهند ولی ما به صورت کلی باید پژوهش را به سمت پژوهش‌های درسی زیر نظر استاد ببریم. طلبه‌ای که صرف، نحو و منطق می‌خواند در این علوم پژوهش کند. این‌ها موضوعات درس کلاسی است و طلاب می‌توانند با مهارت‌های پژوهشی تمرین پژوهش کنند. بله، در سطوح بالاتر یعنی در سطح سه و چهار باید پژوهش‌ها و پایان‌نامه‌ها ناظر به نیازهای جامعه باشد.

قابل ذکر است که در جشنواره علامه حلی (ره) مقاله، تحقیقات پایانی، رساله‌های سطح سه و سطح چهار شرکت می‌کنند و رساله‌های سطح سه و چهار باید از تمرین پژوهش فراتر رفته و زیر نظر استاد به پژوهش برسند.

رساله‌ها پژوهش هستند منتها محقق و کسی که رساله را می‌نویسد فرض بر این است که بالاستقلال توانایی پژوهش پیدا نکرده و باید زیر نظر استاد راهنما و مشاور پژوهش انجام دهد.

انتظارمان این است که این رساله‌ها ناظر به

و استعداد‌های برتر وجود دارد. این مرکز، استعداد‌های برتر را از بین طلاب جوان و اساتید تشخیص می‌دهد و بعد از تشخیص و شناسایی، برای آنها برنامه‌های خاصی دارد و امتیازاتی در نظر گرفته است. این امر در حوزه از طریق مرکز نخبگان جلو می‌رود و این مرکز با توجه به آئین‌نامه‌های خود افرادی که در آموزش خوب هستند و یا استعداد‌های برتر پژوهشی دارند را انتخاب می‌کنند. کسانی که در جشنواره علامه حلی (ره) رتبه آورده‌اند در بخش استعداد‌های برتر پژوهشی قرار می‌گیرند. آنها با روندی که در شناسایی و تأیید افراد دارند، برای تربیت، ارتقاء، حمایت تحصیلی و رفع مشکلات زندگی و معاش افراد یک‌سری برنامه‌هایی دارند. طلبه جوانی که در تمرین پژوهش استعداد خوبی دارد را به فلان پژوهشگاه نمی‌دهیم، این را باید به عنوان استعداد برتر شناسایی کرده، کار کنیم و به حدی برسایم که بتواند پژوهش‌های بالفعل و مستقلاً انجام دهد. اگر به این حد رسید، خودبه‌خود جذب بسیاری از پژوهشگاه‌ها خواهد شد. این مسئله را با مرکز نخبگان صحبت و هماهنگ کردیم و آنها هم امتیازات جشنواره علامه حلی (ره) را در ارزیابی‌ها و رتبه‌بندی‌ها دخیل کرده‌اند و بسیاری از طلابی که در دوره‌های قبل مقام آورده‌اند در لیست استعداد‌های برتر مرکز نخبگان قرار گرفته و از حمایت‌های شان برخوردار می‌شوند.

نیازهای جامعه و نظام باشند. برای اینکه این اتفاق رخ دهد یعنی انگیزه وجود داشته باشد، هم فرهنگ‌سازی می‌کنیم و هم اهمیت این مسائل را در نشست‌های مختلف و ملاقات با مدیران مدارس، استان‌ها و طلاب و اساتید تذکر می‌دهیم. همچنین در جشنواره علامه حلی (ره) بخش ویژه داریم و بخش ویژه ما ناظر به موضوعات روز است. قرار است بخش ویژه دوره آتی، بحث الگوی اسلامی، ایرانی پیشرفت و علوم انسانی، اسلامی باشد. طلابی که در بخش ویژه آثاری ارائه می‌کنند ضریب خاصی در امتیاز دادن در نظر می‌گیریم و این خود انگیزه‌ای می‌شود که طلاب وارد این عرصه‌ها شوند. بخش عمومی جشنواره، حداقل امتیاز برای وارد شدن به برگزیدگی ۸۰ است ولی در بخش ویژه، کف امتیاز ۷۵ خواهد بود و این وابسته به سیاست‌گذاری مدیران است. بنابراین یکی از تدابیری که باید پژوهش‌ها به جهتی سوق پیدا کند این است و بیشتر از این هم در جشنواره کاری نمی‌توانیم انجام دهیم.

در محیط حوزوی یکی از کارهایی که انجام شده، وجود مراکز تخصص است. اگر ما این مراکز را به سمت رشته‌هایی که ناظر به نیازهای جامعه در رشته‌های علوم انسانی ببریم و مراکز تخصصی اقتصاد، سیاست، مدیریت و غیره ایجاد کنیم و عده‌ای در این مراکز تخصصی، تخصص پیدا کنند، خودبه‌خود اینها نیازهای جامعه را پاسخ خواهند گفت و این هم جزء سیاست‌های مدیریت حوزه و معاونت‌های پژوهش و آموزش است.

انتظار ما این است که رساله‌های سطح سه و سطح چهار ناظر به نیازهای جامعه و نظام باشند. برای اینکه این اتفاق رخ دهد نیازمند فرهنگ‌سازی هستیم.

به نظر شما برای پیوند دادن استعداد‌های جوان شناسایی شده در جشنواره علامه حلی (ره) با نهادهای تربیت پژوهشگر چه باید کرد؟

در حوزه، مرکزی به نام مرکز امور نخبگان

**در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام
والمسلمین علی‌اکبر حساری
معاون پژوهش حوزه‌های
علمیه خواهران و نایب‌رئیس
شورای سیاستگذاری جشنواره**

راهکارهای بهبود فرایندهای جشنواره

کرده و دنبال می‌کنیم. البته این برنامه، راهبردی و زمان‌بر است و بعداً در مسیر تکاملی خود باید قطعات دیگری به این پازل اضافه گردد و این برای ما یک عرصه‌ای است و فکر می‌کنم این رشدی که حوزه خواهران در برگزیدگان استانی داشته، نشانه خوبی است. غیر از قم در بقیه استان‌ها تعداد بیشتر آثار برگزیده‌ها از خواهران هستند و این رشد را یکی از موفقیت‌های سیستمی خود می‌دانیم.

**ارزیابی شما از نه دوره برگزاری جشنواره
علامه حلی (ره) چیست و چه راهکارهایی را
برای بهبود فرایند آن توصیه می‌کنید؟**

جشنواره علامه حلی (ره) با هدف تشویق و

**تأثیر و نقش جشنواره علامه حلی (ره) در
اهداف پژوهشی حوزه‌های علمیه خواهران
چه بوده است.**

ما جشنواره علامه حلی (ره) را برای حوزه خواهران عمدتاً فرایند برنامه‌های پژوهشی خود می‌بینیم و یک برنامه کاملاً مدون سیستمی در حوزه‌ها تدوین کرده و به اجرا گذاشتیم و خروجی‌های آثار خواهران که به علامه حلی (ره) می‌آیند را به مثابه میوه و نتیجه برنامه‌ریزی‌های خودمان می‌بینیم و برای اصلاح سازوکارهایمان آثار را مجدداً ارزیابی و تحلیل می‌کنیم. لذا جشنواره علامه حلی (ره) یک نوع میدان محک برای کل برنامه‌های پژوهشی است که در حوزه علمیه خواهران اجرا

برای بهبود فزاینده جشنواره دو نکته مهم را باید مورد توجه قرار دهیم. ما در جشنواره علامه حلی (ره) عرصه رقابت پژوهشی را برای طلاب به وجود آورده‌ایم؛ اما یک طلبه اگر بخواهد توانمندانه وارد عرصه رقابت شود طبعاً زمینه‌سازی می‌خواهد. وقتی که بخواهیم فردی را در رقابت‌های قهرمانی شرکت دهیم قبل از آن تمرین و بدن‌سازی می‌کند و بررسی‌های پزشکی و تمرینات متعدد دارد. در حوزه‌ها مخصوصاً در حوزه شهرستان‌ها متأسفانه هنوز این زیرساخت‌ها به طور جدی فراهم نیست و اگر طلبه‌ای در جشنواره شرکت می‌کند عمدتاً به خاطر توانایی‌های شخصی است. اینکه به صورت سازمان یافته او را برای حضور قدرتمند در رقابت آماده کرده باشیم و رقابت‌ها را فشرده‌تر کنیم و در نتیجه بتوانیم استانداردها را بالاتر ببریم این اتفاق نیفتاده است. اگر می‌خواهیم فرایند جشنواره علامه حلی (ره) را بهبود بخشیم باید در عقبه، کار سیستمی و نظام‌مند جدی را انجام دهیم تا طلبه با خودباوری بیشتر و اطمینان نسبت به اینکه استانداردهای پژوهشی و دقت‌های کافی را رعایت کرده، در جشنواره شرکت کند.

گاهی اوقات در ارزیابی‌ها می‌بینیم از اثر ارائه شده طلبه‌ای به خاطر عدم رعایت یک مؤلفه پژوهشی دو یا سه نمره کم شده، در حالی که اگر آموزش دیده بود آن مؤلفه را اعمال می‌کرد و در مقاله، کتاب و یا پایان‌نامه‌اش به امتیازات بالاتر دست می‌یافت و اگر امتیازات بالاتر باشند ناگزیریم استانداردهایمان را بالاتر ببریم و هرچه استانداردها بالا می‌رود، نشان‌دهنده این است که عرصه علمی غنی‌سازی و تقویت شده است و آثار با کیفیت بالاتر با هم رقابت می‌کنند. این کار بسیار اساسی و مهم است که باید انجام شود و زیرساخت‌های آموزشی در حوزه‌ها هدف‌گذاری و مورد توجه قرار گیرند و در این زمان باید انتظار

انگیزه‌بخشی به طلاب جوان برای ورود توانمند و قدرتمند به عرصه پژوهش شکل گرفته است و الحمدلله در این نه دوره روند رو به رشد فزاینده‌ای داشته که چشمگیر و قابل توجه است. همچنین این جشنواره توسعه استانی پیدا کرده است. چون ما زمانی به استان‌ها مجوز برگزاری جشنواره می‌دهیم که تعداد آثاری که به دبیرخانه می‌رسد، از یک نصابی برخوردار باشند. اینکه در سال جاری ۲۵ استان از جشنواره استانی برخوردار هستند با رشدی که نسبت به سال‌های قبل در همان سطح استانی داشتند حاکی از این است که این جشنواره جای خود را در میان عموم طلاب جوان باز کرده و اقبال قابل توجهی است.

نکته دیگر اینکه جشنواره علامه حلی (ره)، مدارس استان‌ها را به تکاپوی علمی کشانده تا فاصله علمی خود را با حوزه پرسابقه‌ای مثل قم کاهش دهند و با سرعت بیشتری این فاصله را پر کنند و این تکاپوی بسیار قابل توجهی بوده و نکته مهمی است.

نکته دیگری که از ثمرات جشنواره علامه حلی (ره) می‌توانیم نام ببریم این است که ان‌شاءالله در آینده نزدیک ما روی این اصل بتوانیم امید ببندیم که حوزه‌های نسبتاً جوان و تازه‌تأسیس در استان‌ها به چرخه تولید علم راه پیدا کنند. این چنین فرصتی باید برای حوزه‌های استان‌ها و شهرستان‌های مختلف فراهم می‌شود؛ بحمدالله این تا حدود زیادی در جشنواره علامه حلی (ره) تحقق پیدا کرده و می‌توانیم امروز با اطمینان بگوییم که خود این جشنواره در عرصه پژوهش‌های حوزوی تبدیل به یک برند شده است.

جشنواره علامه حلی (ره) سیر بسیار امیدوارکننده‌ای به لحاظ تأثیرگذاری روی رشد علمی و پژوهشی حوزه‌ها بر جا گذاشته که به تبع آن می‌توانیم در آینده روی تأثیرگذاری گسترده اجتماعی آن حساب باز کنیم.

در سالن تعداد زیادی از شرکت‌کنندگان خواهران هستند ولی یک نفر از مسئولین آنها حتی برای ارائه سخنرانی شرکت نمی‌کند و دبیر و رئیس شورا از حوزه خواهران نیست و این را بارها و بارها منعکس کرده‌اند.

لذا این هم در کنار بحث مبنایی که عرض کردم در مدل مدیریتی هم برای تقویت نشاط و انگیزه باید چنین کاری صورت بگیرد و خود مدیریت جشنواره هم رقابتی باشد.

سرانجام پژوهش‌های انجام شده در حوزه‌های علمیه خواهران به کجا می‌رسد و چه برنامه‌ای برای آنها طرح‌ریزی شده است؟

ما در برنامه جامعی که برای حوزه‌های خواهران تدارک کردیم بحث خیلی مهم را دنبال می‌کنیم و آن طراحی و ارائه کلان‌پروژه‌های پژوهشی است. آئین‌نامه و نظام‌نامه طرح آماده شده و اگر بررسی نهایی صورت گیرد و تصویب شود، اجرا خواهد شد. هدف ما از اجرای این کلان‌پروژه این است که از کارهای پراکنده، تکراری و هم‌پوشان مانع شویم که الآن متأسفانه در همه حوزه‌ها وجود دارد. ان‌شاءالله در آینده نزدیک از این پس هر پژوهشی که خواهران انجام می‌دهند چه به عنوان پایان‌نامه و رساله علمی باشد و چه به عنوان آزاد و چه در سیستم‌هایی که طراحی کردیم برای فعالیت‌های پژوهشی خواهران، مباحث علمی کلان زمین مانده موضوع پروژه‌های تحقیقاتی و کارهای مطالعاتی خواهد شد.

به اساتید برجسته پیشنهاد می‌دهیم و سرفصل‌های آن کلان‌پروژه را در اختیارشان قرار می‌دهیم تا پایان‌نامه‌ها و رساله‌های عملی در آن چهارچوب انجام شوند. این محاسنی برای طلبه‌ها و همچنین اساتید دارد. در نهایت زمانی که کار انجام شد پرونده علمی به جامعه علمی

داشته باشیم که در مرحله رقابت با توانمندی‌های بیشتری حضور پیدا کنیم. به نظر من این کار بسیار مهم در اصلاح فرایندهاست.

کار دوم که بتوانیم رفته‌رفته از خروجی‌های جشنواره علامه حلی (ره) در پاسخگویی به نیازهای علمی، معرفتی، دینی جامعه استفاده کنیم و آنها را هدفمند و جهت‌دهی کنیم این است که برنامه چند ساله داشته باشیم و این را اعلام کنیم که جشنواره یازدهم مثلاً آثاری با محوریت مباحث فلان عالم دینی باشد. یعنی هر سال کلان‌پروژه تعریف کرده، سرفصل بدهیم و بگوییم در این حیطه آثار ارائه شود تا خروجی‌ها بتواند به جامعه مخاطب قابل‌عرضه باشد.

در حال حاضر هر فرد، هر چه و با هر موضوعی بنویسد قابل قبول است. اگر جهت‌دهی باشد هدف‌مندی موضوعی و محتوایی به جشنواره داده‌ایم، خروجی‌های آن تا حدودی می‌تواند مفید فایده باشد و صرفاً یک کار تمرینی و مشقی به حساب نخواهد آمد.

به نظرم این‌ها مهمترین‌هاست. اما در اصلاح فرایند در مدیریت کار با توجه به همین انگیزه‌هایی که باید باشد ما با توجه به اینکه دو حوزه خواهران و برادران مشترکاً این کار را انجام می‌دهند، دقیقاً باید به همان هدفی که این جشنواره شکل گرفته یعنی انگیزه‌بخشی و نشاط دادن به طلاب جوان، به همان دلیل باید مدیریت کار به صورت دوره‌ای و گردشی بین حوزه برادران و خواهران باشد. الآن قاطبه این‌گونه شده که مدیریت منحصر دست حوزه برادران است. من این کاهش انگیزه و شوق و نشاط را متأسفانه در دو سه سال اخیر دیده‌ام علی‌رغم اینکه آثار رو به رشد است ولی با مقداری اکراه و بی‌نشاطی است و این را منعکس کرده‌ام. پیشنهادم این است که برگزاری جشنواره دوره‌ای باشد یعنی هم ستاد مرکزی و هم ستادهای استانی سهمیم باشند. برای نمونه در مراسم نهایی

**جشنواره علامه حلی (ره) در
عرصه پژوهش‌های حوزوی تبدیل
به یک برند شده و سیر بسیار
امیدوارکننده‌ای به لحاظ تأثیرگذاری
روی رشد علمی و پژوهشی حوزه‌ها
برجا گذاشته است.**

ده‌ها و صدها محور ذیل بحث سبک زندگی قرار دارد؛ از بحث مناسبات اجتماعی، خانوادگی و رفتار فردی گرفته تا بحث مناسبات اقتصادی، سیاسی و حقوقی در این بحث وجود دارد. دامنه سبک زندگی وسیع و متنوع است و تخصص‌های متنوعی می‌طلبند؛ لذا می‌توانیم هر بار یک محور را انتخاب کرده و آن را برای پژوهش در معرض قرار دهیم.

اگر طلبه‌های ما از همین سنین جوانی نسبت به این بحث دغدغه‌مند شوند ان شاءالله در سال‌های آینده که در توانایی‌های علمی قوام پیدا می‌کنند کارهای فاخرتری تولید می‌شود.

قبل از اینکه تعبیر سبک زندگی رایج شود همواره معتقد به این مبحث بودم. در برنامه چهارم توسعه تکاپو کردیم و بندی اضافه شد ولی در برنامه پنجم نیامد. در آن دوره به "احیاء آداب سنن اسلامی" تعبیر می‌کردیم؛ اما امروز به این تعبیر جدید معروف شده است. واقعا این عرصه بسیار مهم است هم موضوعش برای طلاب برادر و خواهر جذابیت دارد و طلاب در سرفصل‌های فراوانی می‌توانند ورود کنند. اگر این بحث از زمین برداشته شود و به سامان برسد می‌شود در ادامه به بقیه مباحث علمی پرداخت. واقعا گاهی نشریات حوزوی را می‌بینم که غیر از نویسندگان، موضوع دغدغه فرد دیگر نبوده است و به درد کس دیگری نمی‌خورد. چرا محقق عمر خود را بگذارد در موضوعی که کاربردی نیست و ثمره‌ای هم ندارد.

عرضه می‌شود و بنا داریم تا به صورت دانش‌نامه و یک جا آماده کنیم. نهایتا اینکه همیشه انتقاد می‌شود که پایان‌نامه‌ها در کتابخانه‌ها خاک می‌خورد از بین رفته و به اثر فحیمی تبدیل می‌شود که باید به مراکز مرتبط ارائه شود. این کاری است که می‌کنیم و امیدواریم که با این کار استانداردهای علمی در آثار پژوهشی حوزه‌های خواهران بالا رود.

**با توجه به نیازهای جامعه و نظام چه
عرصه‌هایی را برای پژوهش به طلاب جوان
علی‌الخصوص خواهران طلبه پیشنهاد
می‌کنید؟**

مهمترین موضوعی که باید به لحاظ کار پژوهشی و کار ترویجی و فرهنگی روی آن کار شود بحث سبک زندگی است. به گمان من امروزه از این بحث مهمتر نداریم. اگر می‌خواهیم جامعه‌سازی کنیم این را لازم داریم. اگر بخواهیم تمدن‌سازی کنیم این را لازم داریم. اگر بخواهیم انقلاب و نظام را حفظ کنیم بی‌هیچ تردیدی به این بحث نیاز داریم. امروز حیات نظام، انقلاب و مکتب اهل بیت (ع) در گرو این است که ما در تحقق و استقرار سبک زندگی اسلامی در جامعه در همه عرصه‌های آن باید ببینیم چه مقدار توفیق داشته‌ایم و از این بحث مهم‌تر نداریم. بحث سبک زندگی نه یک کلان‌پروژه بلکه یک ابرپروژه است که ده‌ها کلان‌پروژه ذیل آن قابل تعریف است و ما باید یک لشکر علمی-پژوهشی بزرگ را برای این کار بسیج کنیم.

با اعتقاد راسخ به این نکته که هیچ فردی جز حوزویان را برای چنین مأموریتی صالح نمی‌دانم معتقدم که هرچه ظرفیت پژوهشی در حوزه‌ها داریم باید بکار گرفته و قبل از هر کار دیگری به این مسئله پردازیم.

لزوم پاسخگو بودن به نیازها و سوالات ذهنی مخاطب

در گفت‌وگو با سرکار خانم زهرا راستی

پژوهشگر حوزوی و عضو شورای سیاستگذاری حوزه‌های علمیه خواهران

دورنمای آینده پژوهش را در حوزه‌های علمیه چطور می‌بینید؟

به برکت انقلاب اسلامی زمینه‌های رشد و تعالی برای حوزه‌های علمیه فراهم آمده؛ انواع نرم‌افزارها، کتابخانه‌های دیجیتال و ابزارهای متنوع برای تحقیق و پژوهش بیشتر و بهتر فراهم آمده؛ اینها "فرصت‌ها" یا "زمینه‌هایی" است که به "سرعت"، "کیفیت" و "گسترش" تحقیق و پژوهش می‌انجامد. در گذشته جمع‌آوری اطلاعات برای انجام یک پژوهش ماه‌ها طول می‌کشید، اما امروزه همان مقدار از اطلاعات در مدت زمان یک روز و حتی کمتر از آن قابل دسترسی است. این سرعت و نیز "تسهیل در دسترسی به حجم وسیعی از اطلاعات"، به پژوهش و تحقیق جان تازه‌ای می‌دهد. از طرف دیگر نه تنها موانعی که قبلاً از سوی نظام‌های طاغوتی و غیردینی بر سر راه محققین دینی بود، وجود ندارد بلکه بودجه‌هایی به حوزه‌ها تخصیص می‌یابد که شکر الهی را می‌طلبد، اینها را باید یک فرصت دید و از آن برای گسترش و نشر اندیشه‌های اسلامی و انقلاب اسلامی و حاکمیت دین خداوند در عالم بهره برد. از سوی دیگر پژوهش‌ها روز به روز در

حال بهبود است. آموزش روش تحقیق از ضروریات حوزه‌های علمیه است و این امر "توانمندی بهتر و بیشتر" به طلاب می‌دهد. بحمدالله امروزه زمینه‌های متنوع برای آموزش تحقیق و انجام آن و شناسایی و شکوفایی استعدادها و پژوهشی و تحقیق طلاب در حال فراهم شدن است و این امر دورنمای مطلوبی را نشان می‌دهد. از سوی دیگر نیاز به اجتهاد و دستیابی به دیدگاه دین در رشته‌های متنوع علمی به ویژه علوم انسانی و هنر و تولید علوم انسانی اسلامی، زمینه‌هایی است که مقتضی ورود بیش از پیش حوزه‌های علمیه به فضای پژوهش و تحقیقات و رسیدن به "جایگاه مطلوب" می‌باشد. این دورنما نیازمند "انگیزه‌های الهی"، "توفیقات الهی" و "تلاش" طلاب و مسئولان مربوطه خواهد بود.

برای اینکه تولیدات علمی در داخل مرزهای ایران محصور نماند چه راهکاری را هم به مسئولین حوزوی و هم به طلاب پژوهشگر پیشنهاد می‌کنید؟

برای این امر چند اقدام یا چند مجموعه اقدامات

بخش دوم، اقدامات مربوط به "ساختارها و سازماندهی مناسب" است که راه را برای "گسترش پژوهش‌های طلاب در خارج کشور" فراهم می‌کند که می‌توان بطور خلاصه در سه گروه اقدامات شاهد بود:

اول: بهره‌گیری از بانک‌های اطلاعاتی و نرم‌افزارهای مربوط به تحقیقات اسلامی و حتی سایر علوم. ضروری است که متون اصلی علمی و پژوهشی داخلی و خارجی به آسانی "در دسترس" طلاب پژوهشگر باشد که به غنی شدن هرچه بیشتر مطالب و پذیرش آنها در محافل علمی کمک می‌کند.

دوم: "تعامل با نهادهای بهره‌گیر از تحقیقات طلاب و اساتید در خارج کشور" به ویژه "کتابخانه‌ها" و "دانشکده‌ها"، "سمینارها" و "مراکز علمی و تحقیقاتی" و ارسال مقالات و کتب و تحقیقات منتخب طلاب و اساتید پژوهشگر اعم از مکتوب یا دیجیتال (مثلا pdf) به صورت ماهانه یا فصلی به آن مجموعه‌ها و "تبادل اندیشه" که تمیرینی برای "حضور مؤثر در عرصه‌های بین‌المللی" خواهد بود. سوم: ایجاد "مرکز ترجمه" پژوهش‌های برتر طلاب است این مجموعه را می‌توان با همکاری بخش خصوصی دنبال نمود. به عبارتی دیگر این مرکز نقش کارفرما خواهد داشت و ترجمه را در بیرون از مرکز بصورت قراردادهای مجزا با بخش خصوصی اما مورد اعتماد اجرا نماید. در زمینه نظارت بر متون ترجمه می‌توان از طلاب خارجی شاغل به تحصیل در حوزه‌های علمیه بهره برد.

بخش سوم از گروه اقدامات برای گسترش تحقیقات طلاب در خارج کشور، "تقویت انگیزش‌های الهی" طلاب است. اولاً: داشتن نیت الهی برای انجام هر کاری، موجب رشد و پرورش و بالا رفتن میزان اثرگذاری آن کار می‌گردد. ثانیاً: طلاب پژوهشگر لازم است همواره قبل، حین و پس از تحقیق، از انگیزه‌های کاری مناسب و قوی برخوردار باشند. طلبه‌ها نگاه که احساس کند نوشته‌هایش به جای اینکه در کتابخانه‌ای خاک بخورد دست‌به‌دست

ضروری بنظر می‌رسد:

بخش اول، اقدامات مربوط به "متون تولیدات علمی و پژوهشی" طلاب است. این متون باید از روش تحقیق مناسب و نیز در نوشتار از "کیفیت مناسب" و "صحت" در محتوا و از "دقت لازم" برخوردار باشد. مطالب مستند به منابع معتبر باشد؛ کیفیت استناد و کیفیت نوشتار موثر بر "افناع مخاطب" است. محتوای تحقیق پیرامون مسائل مورد نیاز جامعه و مباحث کاربردی باشد. موضوع و متون پژوهشی و تحقیقی طلاب باید "نیازها" و سؤالات ذهنی مخاطب را پاسخگو باشد. به روز بودن مطالب نیز همواره باید مدنظر نویسنده باشد. بدین لحاظ است که آشنایی نسبی محققین طلاب با مسائل و نیازهای جوامع مقصد و تسلط به اولویت‌های مخاطب از ضروریات است. طبعاً هر میزان که طلاب پژوهشگر آگاهی و تسلط به مسائل و نیازهای مخاطب و تسلط به "اولویت‌های مخاطب" و نیز توجه به طرز اندیشه و ذائقه مخاطب داشته باشند، مطالب ارائه شده از "جاذبیت" بیشتری برخوردار خواهد بود.

امر فوق اختصاص به فعالیت‌های بین‌المللی ندارد، بلکه انجام رسالت گسترش و نشر اندیشه‌های دین که یکی از وظایف طلاب و روحانیان است، چنین الزامی را دارد. لذا طلاب به فکر تقویت خویش در زمینه علوم و مهارت‌های مربوط به پژوهش باشند؛ در این خصوص مواردی از قبیل کسب مهارت‌های علمی، روش تحقیق پیشرفته، پروپوزال نویسی، مسأله‌یابی و... را می‌توان طرح نمود. این امور در برنامه‌ریزی مسئولان حوزه‌ها هم باید مورد توجه قرار گیرد. همچنین پرورش و تحقق این فکر که طلبه به ویژه از سطح سه به بعد باید از ابتدای تحصیل بر روی یک پروژه تحقیقی متمرکز شود و حول آن محور مطالعه و بررسی تام و تمامی داشته باشد. از دیگر موارد اینکه طلاب به عنوان یکی از اولین آموزش‌ها کار با نرم‌افزارهای مختلف از قبیل "جامع فقه"، "اصول فقه" و... را در سطح پیشرفته از همان ابتدای تحصیل فرا گرفته و مسلط باشند.

آموزش روش تحقیق از ضروریات حوزه‌های علمیه است و این امر «توانمندی بهتر و بیشتر» به طلاب می‌دهد.

می‌گردد و در دانشگاه‌ها و مراکز علمی و تحقیقاتی اعم از داخل و یا خارج کشور مورد استفاده قرار می‌گیرد و به تحقیق او ارزش نهاده شده، انگیزه بهتری برای ادامه کار و استمرار پژوهش خواهد داشت. انتخاب متون و پژوهش‌های برگزیده طلاب و تبدیل آن‌ها به کتاب از دیگر ضروریات است که به انگیزه بیشتر طلاب می‌انجامد. داشتن یک انتشارات بسیار قوی در کل کشور و یا چند انتشارات به صورت استانی که کار نشر پژوهش‌های برگزیده طلاب را در حوزه داخلی و خارجی به انجام رسانند، بسیار مؤثر خواهد بود. البته انتشارات را نیز باید از بوروکراسی اداری دور نمود.

توصیه شما به مخاطبان جشنواره علامه حلی (ره) که عمدتاً طلاب جوان و نو قلم حوزه هستند چیست؟

توصیه‌ام را ذیل این آیات به عرض می‌رسانم: «إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ» انسان در زیان است و استثناً با این مفهوم است که «إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ» اگر حول محور ایمان بالله و عمل صالح بخوانیم و بنویسیم و توصیه به حق و صبر در راه حق کنیم مشمول این آیه خواهیم بود. اسم رب را نباید در خواندنمان فراموش کنیم. «اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ» اسم رب "جهت و مسیر را برایمان معین می‌دارد برای خدا خواندن و نوشتن و منتشر کردن و از خود باقیات الصالحات گذاشتن نکته اول است که در قالب توصیه به حق می‌توان عنوان کرد و سپس توصیه به صبر است در مسیر الهی. ممکن است موانعی و مشکلاتی پیش آید باید صبور بود و اهداف و تکالیف همواره مد نظرمان باشد.

«وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا» در عرصه پژوهش نیازهای متنوعی داریم که طلاب محترم ضروری است به انجام تحقیق و گسترش آنها بپردازند: نخست، "تولید علم" در حوزه نظری در علوم پایه و بنیادین فقه، اصول، فلسفه و کلام و... که نیاز حوزه‌ها است. حیطه دیگر پژوهش‌ها، در "تولیدات علمی مرتبط با رشته‌های علوم انسانی" مثل روان‌شناسی، جامعه‌شناسی، اقتصاد و حتی هنر نیز باید از درون حوزه‌ها باشد تا از انحرافات به دور بماند. انقلاب فرهنگی خواستگاهش حوزه‌های علمیه است. حیطه سوم، تولیدات علمی و فرهنگی بنا بر مسائل و نیازها و مقتضیات جوامع مقصد اعم از داخل یا خارج کشور است. ضروری می‌دانم یادآوری کنم شما طلاب پژوهشگر که این استعداد را دارید، با حجم فراوانی از نیازها روبرو هستید. غفلت از این نیازها و ضرورت‌ها نابخشودنی است. شما که توانایی نوشتن دارید "برای خدا" بنویسید و "قلم را زمین نگذارید".

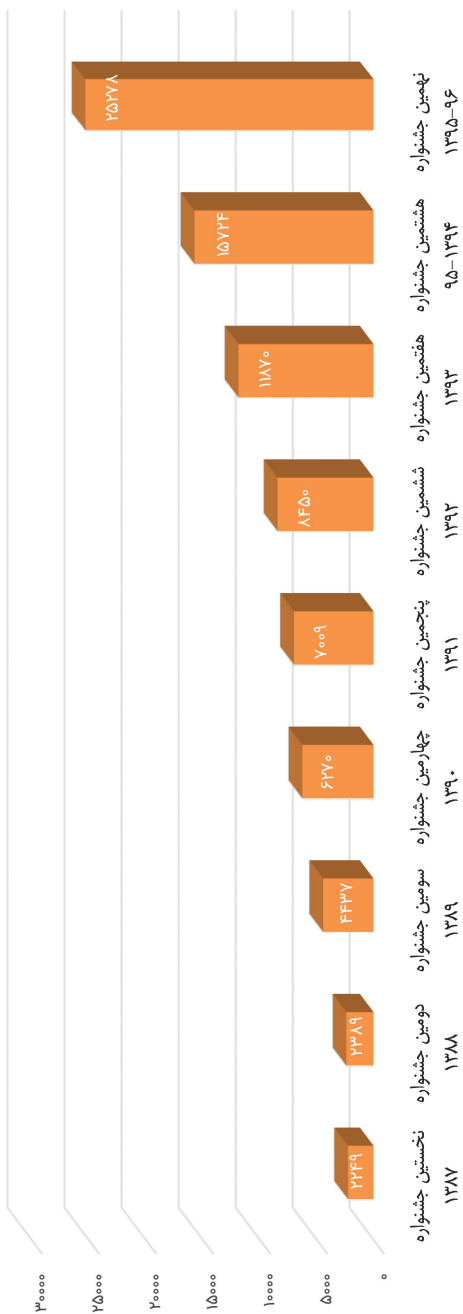
مدیران حوزوی چه نقشی در انگیزه‌بخشی به پژوهشگران جوان حوزه دارند؟

نقش اول ایجاد انگیزه‌های معنوی و الهی در نیت طلاب پژوهشگر است. نقش دیگر مدیران، آگاه نمودن طلاب نسبت به مسائل و نیازهای جوامع مقصد اعم از داخل یا خارج کشور، در قالب کلاس، جلسات، نشست و... همراه با یادآوری وظایف طلاب است. طلبه باید نیازها را بشناسد، اولویت نیازها را بشناسد، دگرگونی و انقلاب جوامع را بر مبنای احکام اسلام دنبال کند؛ به عبارت دیگر طلبه باید انقلابی باشد و از این لحاظ احساس تکلیف کند. هر میزان این احساس مسئولیت بیشتر باشد، هر میزان انقلابی‌تر فکر کند و هر چه بیشتر احساس مسئولیت نسبت به جامعه مقصد کند، مؤثر در "مطالعه بهتر"، بیشتر و کیفی‌تر و "یادگیری بهتر" او خواهد بود و ثمره آن "تحقیقاتی مطلوب" و برگزیده خواهد بود. ان شاء الله.

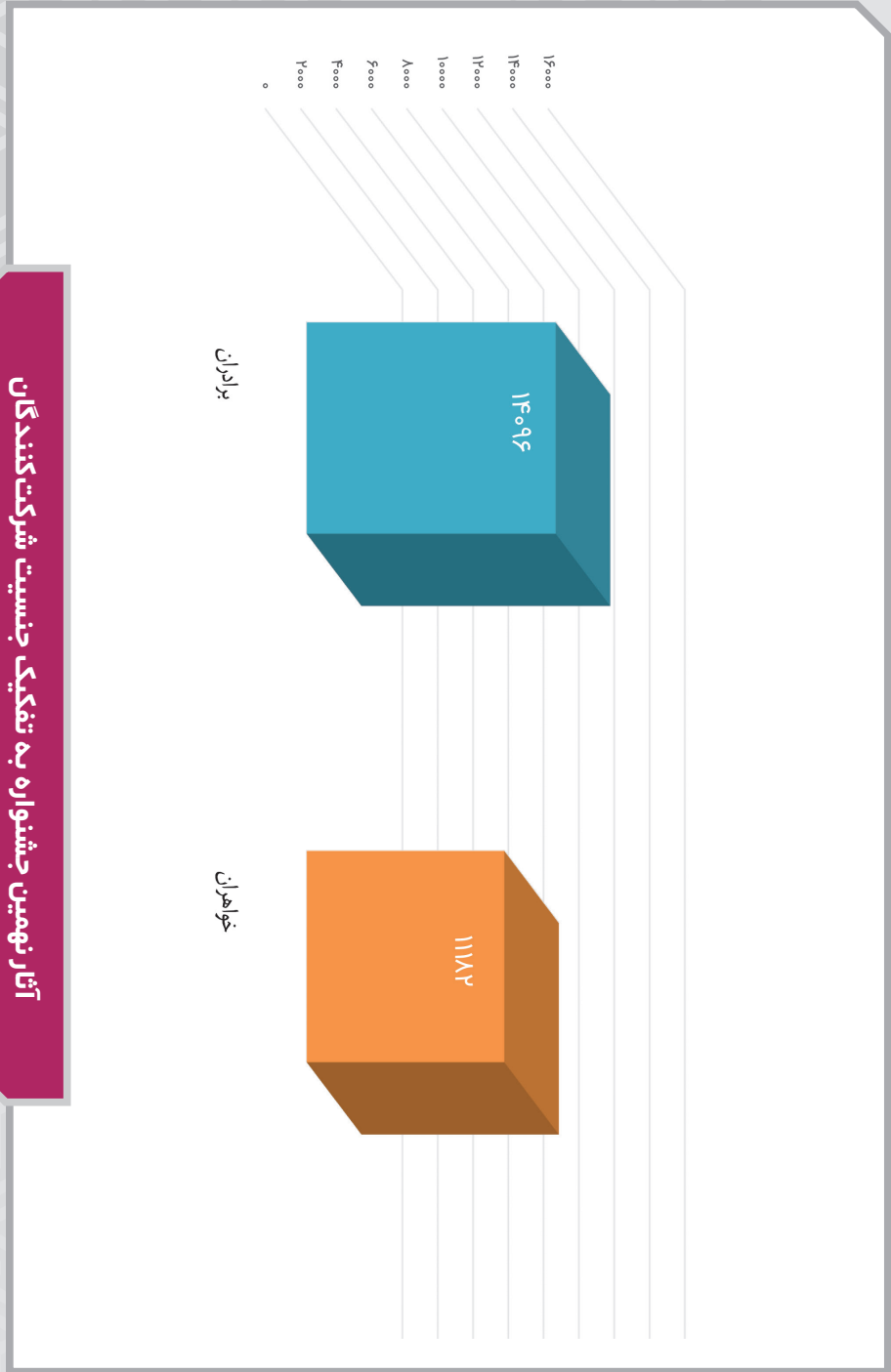

جشنواره نهم از نگاه آمار

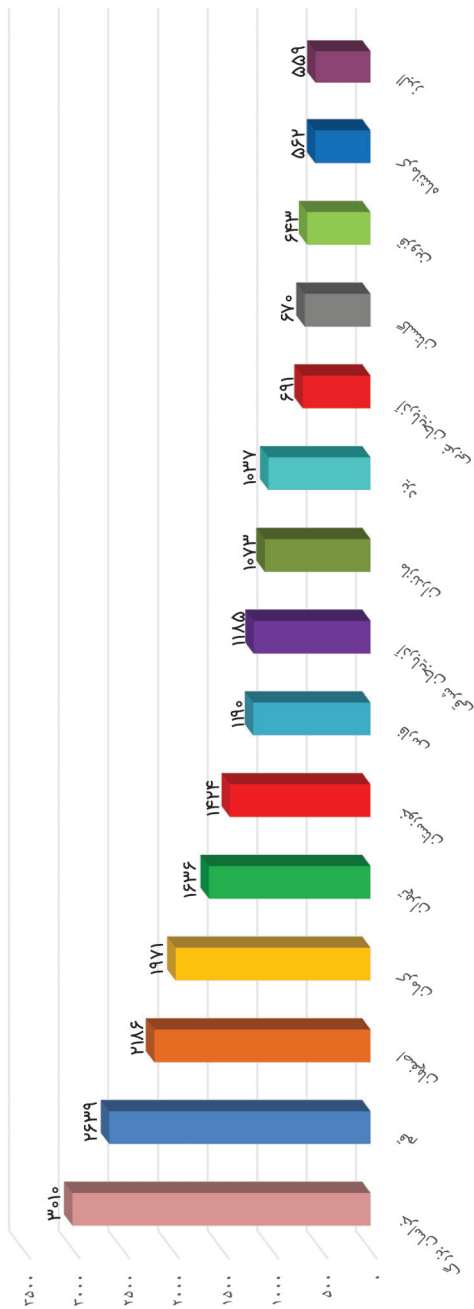

رشد آثار دوره اول تا نهم جشنواره

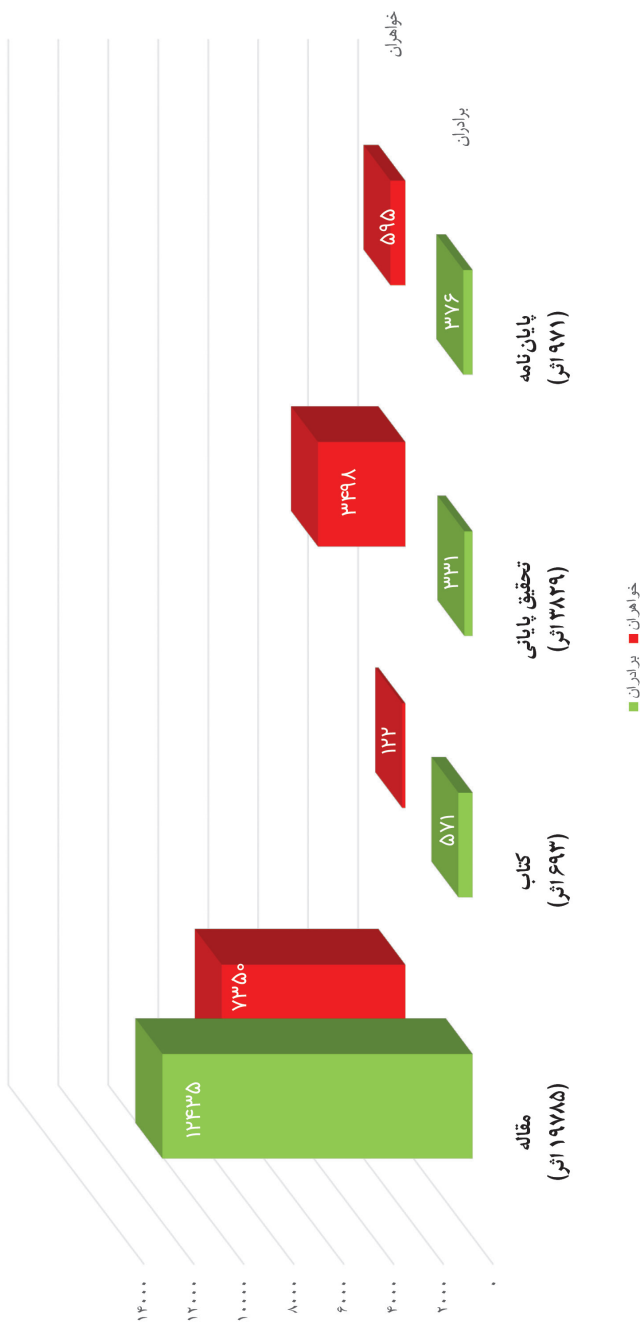
آثار نهمین جشنواره به تفکیک جنسیت شرکت‌کنندگان

آثار جشنواره نهم به تفکیک استان - ۱

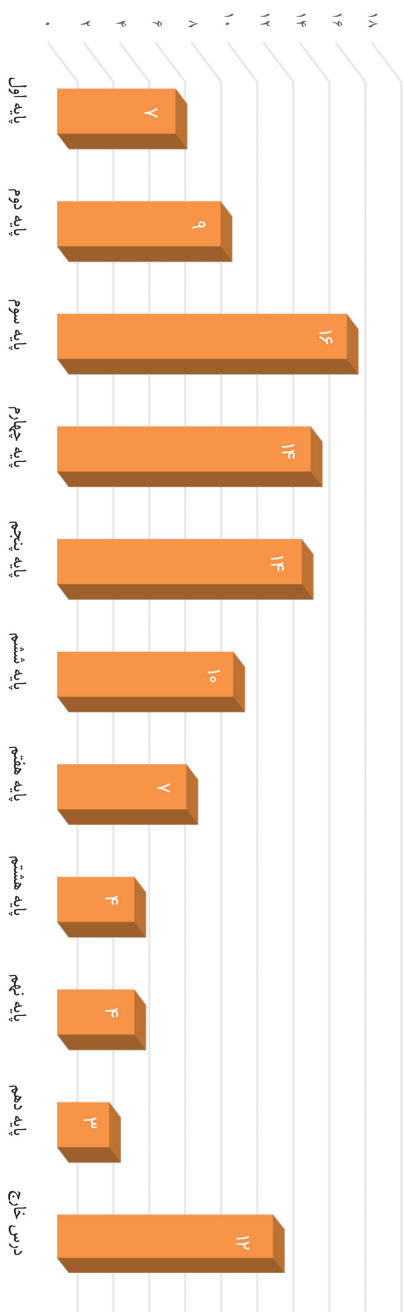
آثار جشنواره نهم به تفکیک استان - ۲

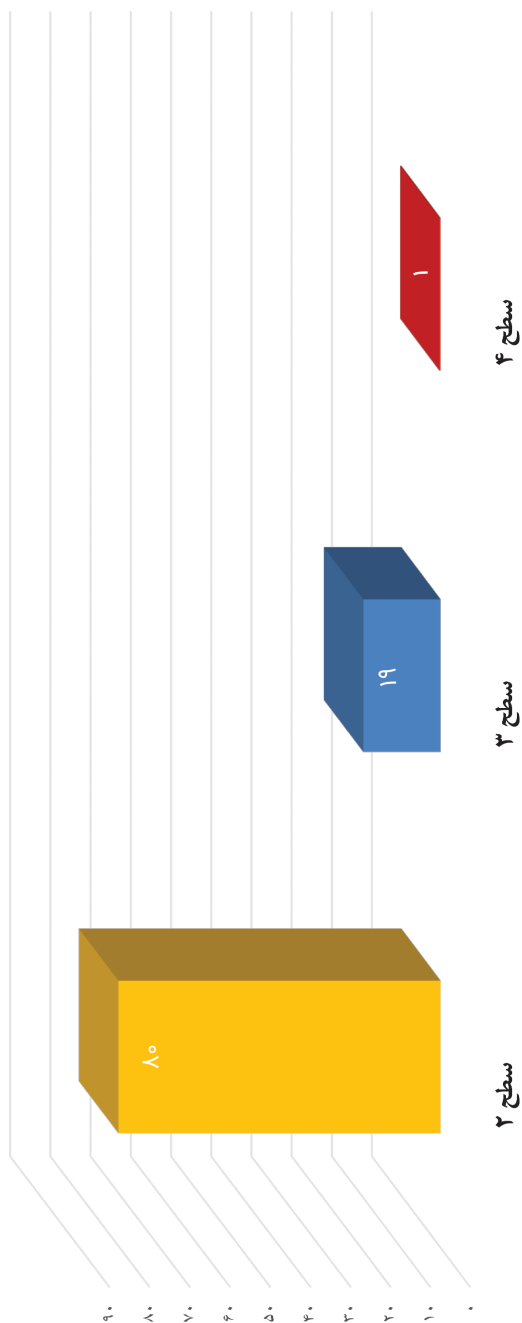

آثار نهمین دوره جشنواره به تفکیک جنسیت و قالب اثر

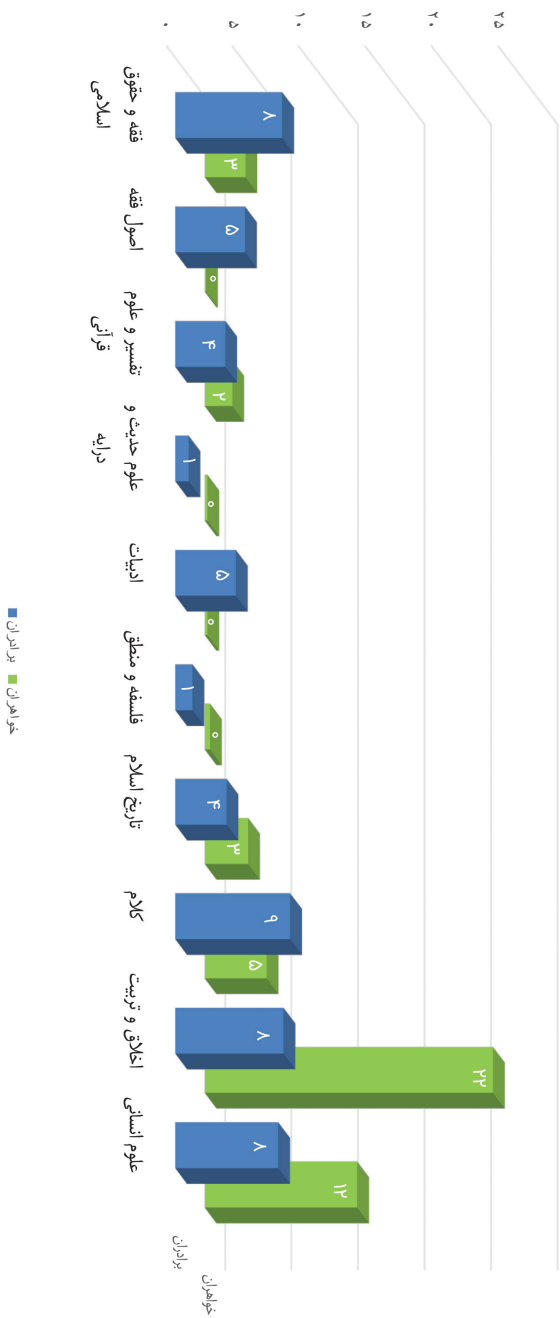
درصد آثار برادران به تفکیک پایه تحصیلی شرکت‌کنندگان

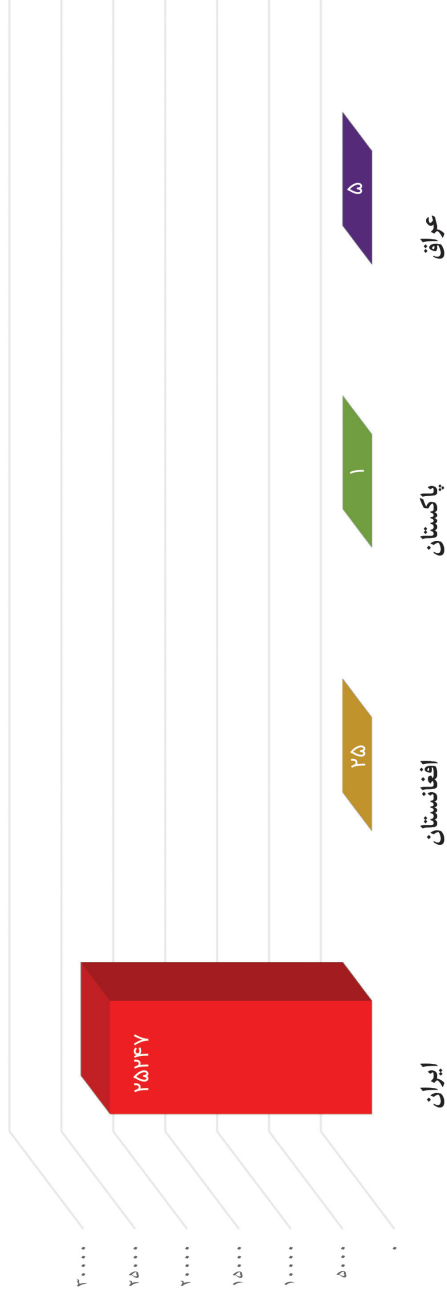

درصد آثار خواهران به تفکیک سطح تحصیلی شرکت‌کنندگان

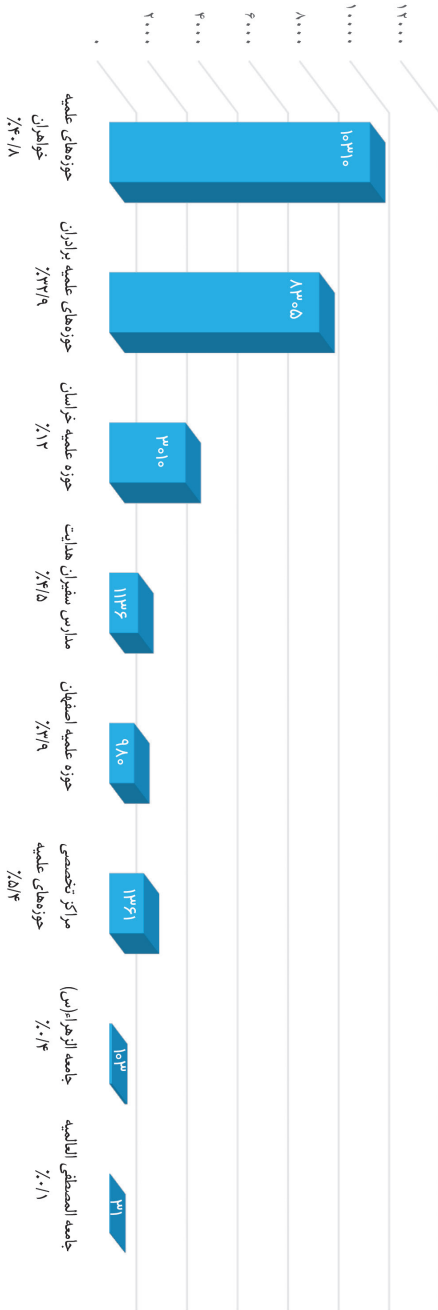
درصد آثار نهمین جشنواره به تفکیک گروه علمی و جنسیت شرکت‌کنندگان

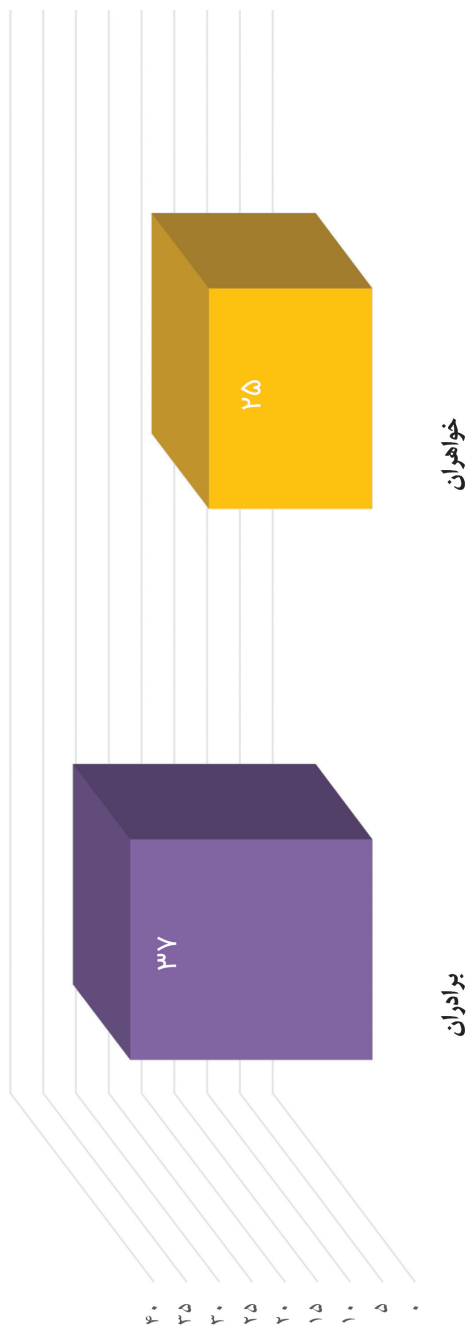

آثار نهمین جشنواره به تفکیک ملیت شرکت کنندگان

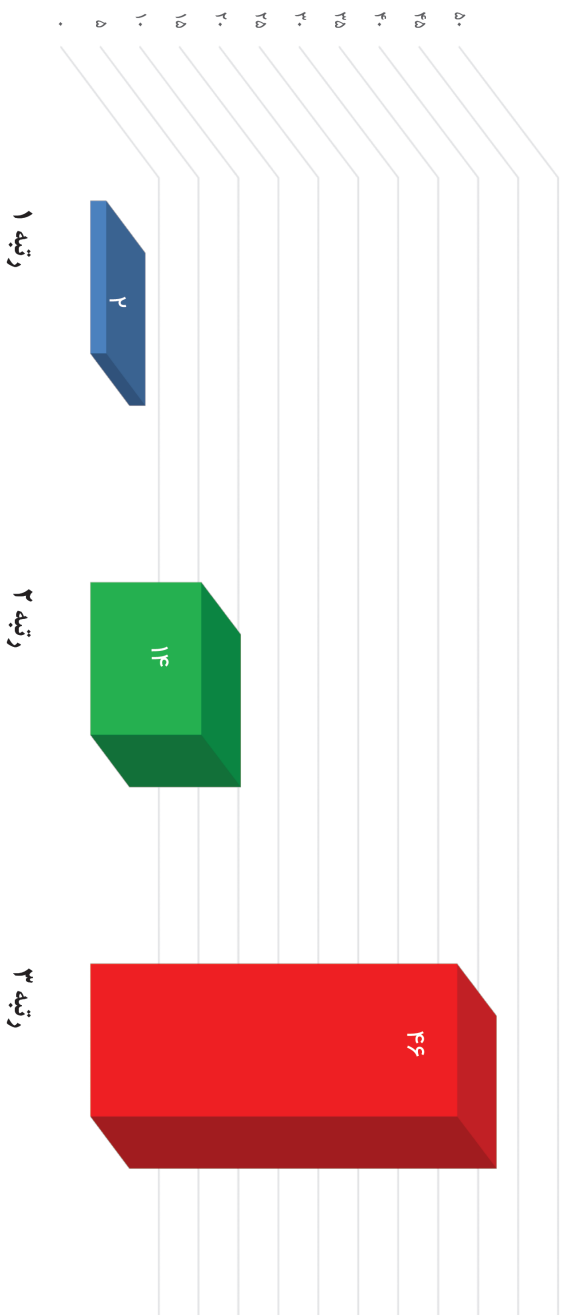
آثار نهمین جشنواره بر اساس مرکز تحمیلی شرکت‌کنندگان

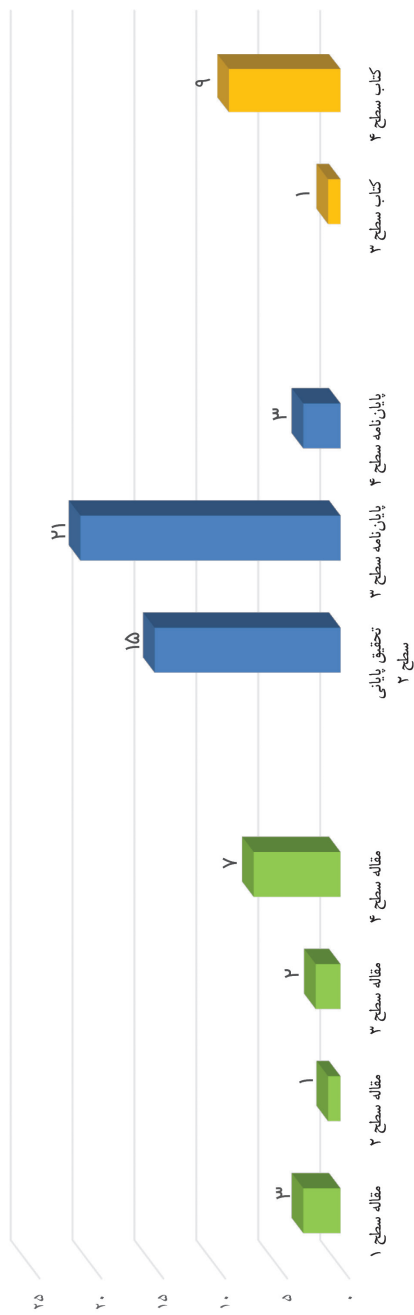

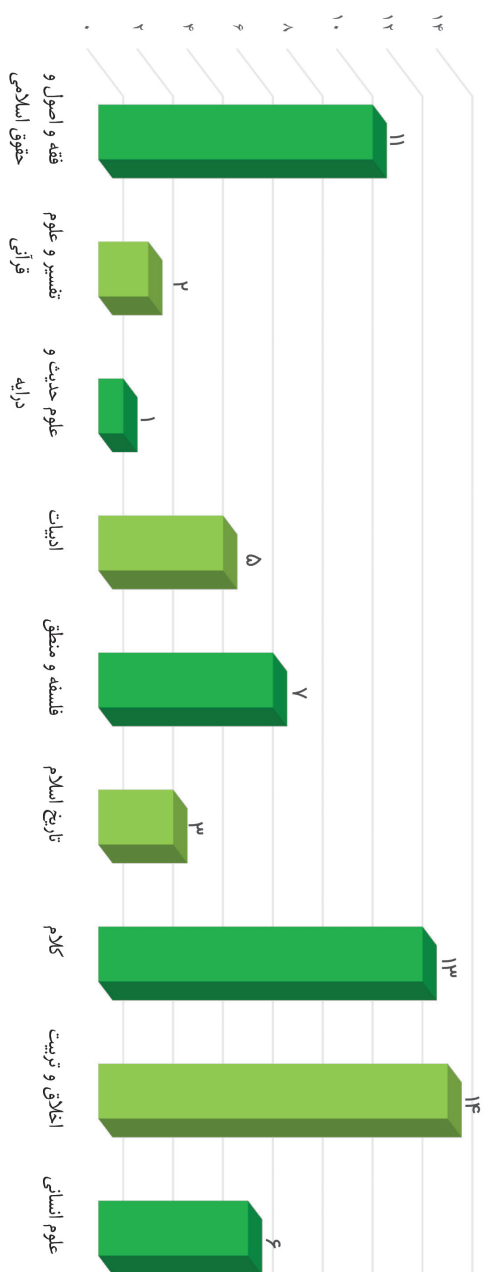
آثار منتخب نهمین جشنواره به تفکیک جنسیت

آثار منتخب نهمین جشنواره به تفکیک رتبه برگزیدگی

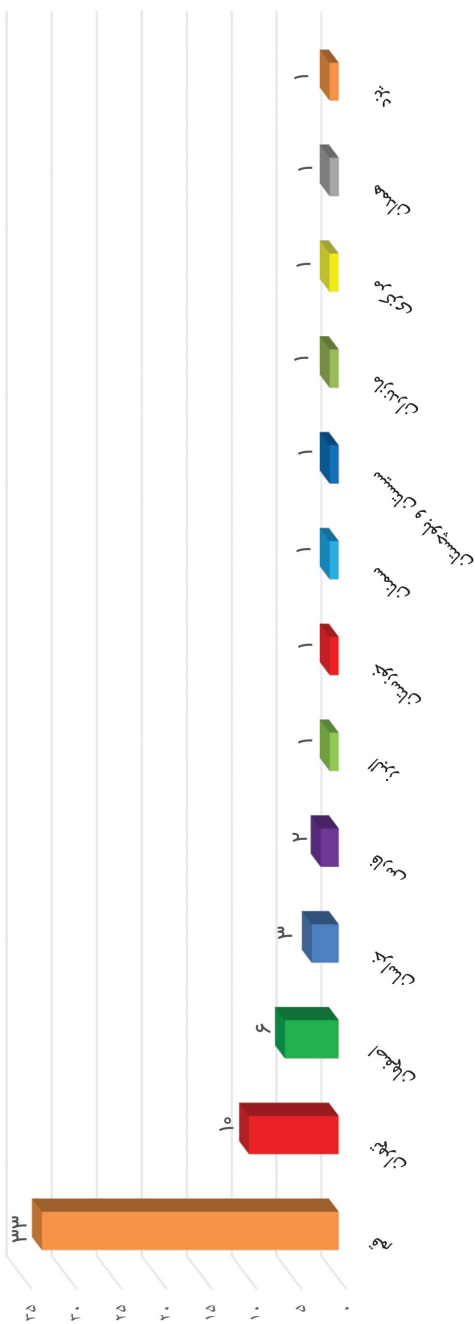

آثار منتخب نهمین جشنواره به تفکیک قالب / سطح

آثار منتخب نهمین جشنواره به تفکیک گروه علمی

استان‌های برتر در تعداد منتخبین نهمین جشنواره

منتخبين جشنواره

فهرست آثار منتخب نهمین جشنواره به تفکیک قالب و سطح اثر

مقاله سطح ۱

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	استان و مدرسه	نوع انتخاب
۱		ابوالفضل زارعی	بررسی تحلیلی چرایی و چگونگی اعزام سپاه اسامه	تاریخ اسلام	شهریدین قم	برگزیده رتبه ۳
۲		مسعود رحمتی	بررسی فقهی نظریه فریقین در رابطه با آیه وضو پیرامون مسح پا	فقه و اصول و حقوق اسلامی	زنگنه همدان	برگزیده رتبه ۳
۳		مرتضی دشتی اردکانی	صحت تقسیم کلمه به اسم، فعل و حرف در علم صرف	ادبیات	حقانی قم	برگزیده رتبه ۳

مقاله سطح ۲

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	استان و مدرسه	نوع انتخاب
۱		اسماعیل خلیفه	سیری ادبی تفسیری در آیه ۶۹ سوره مبارکه مائده	ادبیات	معصومیه قم	برگزیده رتبه ۳

مقاله سطح ۳

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	استان و مدرسه	نوع انتخاب
۱		نعیم بذرافکن	عوامل مؤثر بر اهتمام گندمکاران آبی به فریضه زکات؛ مورد مطالعه دهستان رحمت‌آباد زرقان	علوم انسانی	مصلی شیراز	برگزیده رتبه ۲
۲		زهرا توکلی کچی	حدس از نگاه ابن سینا و فخر رازی	فلسفه و منطق	مجتهدامین اصفهان	برگزیده رتبه ۳
۳		فاطمه قربانی چروری	آسیب‌شناسی ترجمه این مخففه در ترجمه‌های معروف قرآن [شش آیه به عنوان نمونه]	ادبیات	کوثر تهران	برگزیده رتبه ۳

مقاله سطح ۴

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	استان و مدرسه	نوع انتخاب
۱		علی‌رضا زکی‌زاده زنانی	جستاری درباره عبدالله بن سبا	تاریخ اسلام	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۲
۲		مصطفی همدانی	کیفراخروی کودکان همراهی در تجاوز به حقوق دیگران	کلام	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۲
۳		احسان شریفیان	تحلیلی از مفهوم «مدینه» در قرآن کریم و ارکان شهرنشینی از منظر آن	علوم انسانی	امام خمینی (ره) تهران	برگزیده رتبه ۳
۴		محمدهادی توکلی	نقد و بررسی حاشیه حکیم سبزواری بر بحث ابصار از سفر نفس کتاب اسفار	فلسفه و منطق	معصومیه قم	برگزیده رتبه ۳
۵		محمدصادق گلپور سوته	جایگاه‌شناسی فرهنگی گرایش به مرگ از نگاه امیرمؤمنان (ع) با تکیه بر نهج‌البلاغه	اخلاق و تربیت	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳
۶		محمد زارعی توپخانه	نقش ولایت‌پذیری اهل بیت (ع) در امنیت فردی	اخلاق و تربیت	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳

تحقیق پایانی سطح ۲

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	استان و مدرسه	نوع انتخاب
۱		زهرا یاراحمدی	سخن گفتن از خدا از منظر علامه طباطبایی و فخررازی	کلام	الزهراء (س) شهرری	برگزیده رتبه ۲
۲		زینب برزوزاده	مشاغل و معاملات مکروه	فقه و اصول و حقوق اسلامی	خراسان	برگزیده رتبه ۲
۳		عصمت رنجکش آدرمنابادی	روش‌های انتقاد در نهج‌البلاغه	اخلاق و تربیت	نرجس خاتون دولت‌آباد اصفهان	برگزیده رتبه ۳

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	استان و مدرسه	نوع انتخاب
۴		زهرا درجزینی	مساجد: کارکردها، آسیب‌ها و چالش‌های فراروی آن	علوم انسانی	حضرت عبدالعظیم تهران	برگزیده رتبه ۳
۵		اسما بهروزی	مدیریت جهادی در حوزه فرهنگ	علوم انسانی	فاطمه الزهراء (س) داراب	برگزیده رتبه ۳
۶		صدیقه سایهی بادجانی	بررسی مهارت‌های ارتباط غیرکلامی در سیره معصومین (ع)	اخلاق و تربیت	النفیسه اصفهان	برگزیده رتبه ۳
۷		فاطمه تسییحی	فلسفیدن کودک در اسلام (تربیت تفکر محور)	اخلاق و تربیت	حجت (عج) تهران	برگزیده رتبه ۳
۸		زکیه خاکسار	جایگاه تعلیم و تربیت زنان در سیره معصومین	اخلاق و تربیت	جامعه الزهراء (س) قم	برگزیده رتبه ۳
۹		سیده نفیسه قیولی دُرافشان	بررسی فقهی آیه شریفه «ولا تعاونوا علی الاثم»	فقه و اصول و حقوق اسلامی	خراسان	برگزیده رتبه ۳
۱۰		مانده کاملی	معناشناسی واژه لعن در قرآن و نهج البلاغه	ادبیات	الزهراء (س) تهران	برگزیده رتبه ۳
۱۱		مرضیه جمشیدی	نقش عوام و خواص در شکل‌گیری عاشورا	تاریخ اسلام	صدیقه اطهر چابهار	برگزیده رتبه ۳
۱۲		فرزنده نوادر	جامعیت قلمرو دین	کلام	الزهراء (س) دزفول	برگزیده رتبه ۳
۱۳		معصومه عزیزپور	علل گرایش جوانان به هیجان‌های کاذب (اعتیاد و مد)	اخلاق و تربیت	فاطمه الزهراء (س) آمل	برگزیده رتبه ۳
۱۴		سیده رقیه حسین تبار	نظارت والدین بر تربیت فرزندان در جامعه	اخلاق و تربیت	فاطمه الزهراء (س) اراک	برگزیده رتبه ۳
۱۵		زهرا شجاعیان	بررسی اصول و فروع دین از دیدگاه شیعه دوازده امامی و صوفیه گنابادی	کلام	فاطمیه (س) کرج	برگزیده رتبه ۳

پایان‌نامه سطح ۳

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	استان و مدرسه	نوع انتخاب
۱		محمدحسین خدای دستجردی	بررسی شخصیت حدیثی و رجالی جابر بن یزید جعفی	علوم حدیث و درایه	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۱
۲		سمیه محمدنیا	معناشناسی واژه ظهور در قرآن و روایات تفسیری	تفسیر و علوم قرآنی	مرکز تخصصی حضرت فاطمه (س) تهران	برگزیده رتبه ۲
۳		محمد زارعی توپخانه	رابطه ساختار قدرت در خانواده فعلی و اصلی فرد با کارآمدی خانواده از منظر آموزه‌های اسلامی	اخلاق و تربیت	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۲
۴		رقیه ضیافر	مدیریت خانواده در سبک زندگی اسلامی از نگاه قرآن و روایات	اخلاق و تربیت	مرکز تخصصی الزهراء (س) ارومیه	برگزیده رتبه ۳
۵		مهدی مهدوی اطهر	بررسی روابط بین الملل از منظر مقام معظم رهبری	علوم انسانی	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳
۶		سید هادی حسینی نسب	ظرفیت‌شناسی باب تراجم اصول فقه شیعه در شناسایی و حل تعارضات اخلاقی	اخلاق و تربیت	مرکز فقهی ائمه اطهار (ع) قم	برگزیده رتبه ۳
۷		محمدعلی جابری اربابی	نقد نسبت تکفیر به شیعه با تکیه بر کتاب «الفکر التکفیری عند الشیعه حقیقه ام افتراء؟»	کلام	الهادی قم	برگزیده رتبه ۳
۸		زهرا صادقی چهارده	تأثیر اختلاف آراء ادبی در تفسیر آیات کلامی با محوریت آیات ولایی	تفسیر و علوم قرآنی	مؤسسه آموزش عالی حوزوی حضرت عبدالعظیم (ع) شهرری	برگزیده رتبه ۳
۹		مرتضی عباسی	تبیین اصول دین و اصول مذهب علویان ترکیه	کلام	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	استان و مدرسه	نوع انتخاب
۱۰		خدیجه حامدی	خاستگاه‌های اختلاف در فقه امامیه با رویکرد به آراء فقهای معاصر [از صاحب جواهر تا امام خمینی (ره)]	فقه و اصول و حقوق اسلامی	مؤسسه آموزش عالی حوزوی حضرت عبدالعظیم (ع) شهرری	برگزیده رتبه ۳
۱۱		کاظم میرزایی مسرور	طریقت شاذلیه در منطقه شامات با تأکید بر کشور سوریه	کلام	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳
۱۲		حسین زاری	روش شناسی مناظرات شیخ مفید	کلام	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳
۱۳		مصطفی همدانی	بررسی روش‌ها، رهاوردها و انگاره‌های فرانظری مرحوم آیت‌الله سعادت پرور (ره) در استنباط از آیات و روایات عرفانی و اخلاقی	اخلاق و تربیت	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳
۱۴		علی صباغی	بازتاب انگاره‌های کلامی در جستارهای زبانی	کلام	صدر بازار اصفهان	برگزیده رتبه ۳
۱۵		سیده کثوم جعفری	مبانی و دلایل قاعده حرمت تنفیاز دین و موارد کاربرد آن در فقه	فقه و اصول و حقوق اسلامی	مؤسسه آموزش عالی حوزوی حضرت فاطمیه (س) دامغان	برگزیده رتبه ۳
۱۶		مصطفی دهقان	قاعده الحاق مشکوک به اعم اغلب	فقه و اصول و حقوق اسلامی	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳
۱۷		اعظم غیبی	بررسی حجیت مفهوم وصف و تطبیق آن بر مسائل فقهی احکام بانوان در ابواب مختلف	فقه و اصول و حقوق اسلامی	مؤسسه آموزش عالی حضرت عبدالعظیم (ع) شهرری	برگزیده رتبه ۳
۱۸		مریم مطلبی فشارکی	مبانی و اصول تربیت اخلاقی در داستان حضرت موسی در قرآن مجید	اخلاق و تربیت	مؤسسه آموزش عالی حوزوی معصومیه قم	برگزیده رتبه ۳
۱۹		سید علی اصغر موسوی اطهر	تحلیل روایات امکان مشاهده معصومان (ع) بعد از رحلت آنان	کلام	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳

پایان‌نامه سطح ۴

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	استان و مدرسه	نوع انتخاب
۱		فضل‌الله غلامعلی تبار	شرطیت طهارت و مانعیت نجاست در عبادات	فقه و اصول و حقوق اسلامی	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۲
۲		محمد حسین زاده	چالش‌های اراده آزاد در فلسفه ملاصدرا	فلسفه و منطق	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۲
۳		غلامحسین جوادیپور	ارزیابی معرفتی یاوردینی در اندیشه فضیلت‌محورانه زکزیسکی و بررسی آن بر اساس حکمت متعالیه	فلسفه و منطق	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳

کتاب سطح ۴

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	استان و مدرسه	نوع انتخاب
۱		غلامحسین جوادیپور	سنجش سرشت اخلاقی معرفت	فلسفه و منطق	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۲
۲		عبدالله محمدی	ارزش معرفت‌شناختی دلیل نقلی	فلسفه و منطق	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۲
۳		مهدی پرویزی	فلسفه اسلامی، طرح درس‌هایی برای آموزش به کودکان	فلسفه و منطق	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳
۴		حمید کمالی اردکانی	طواف نساء و جایگاه آن در فقه	فقه و اصول و حقوق اسلامی	طلبه آزاد یزد	برگزیده رتبه ۳
۵		مسعود نورعلیزاده میانجی	خودآگاهی و مدیریت خویشتن	اخلاق و تربیت	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳
۶		وحید حیاتی	رنالیسم در سینما و بیان مفاهیم دینی	علوم انسانی	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳
۷		سعید آدرشین‌فام	بررسی تطبیقی قاعده حرمت اعانه بر اثم	فقه و اصول و حقوق اسلامی	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۳

کتاب تصحیح و تعلیق

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	استان و مدرسه	نوع انتخاب
۱		سید محمدرضا شفتی	الحلیة الجامعة للبهجة المرضیه	ادبیات	ذوالفقار اصفهان	برگزیده رتبه ۱
۲		عمار جمعه فلاحیه زاده	الوافی بکلام المثبت و النافی	کلام	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۲
۳		محمد مهدی سعیدی	تصحیح رساله اللؤلؤ المسجور فی معنی الطهور	فقه و اصول و حقوق اسلامی	اباصالح (عج) قم	برگزیده رتبه ۲

بخش ویژه جشنواره

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	قالب/سطح	استان و مدرسه	نوع انتخاب
۱		رضا برادران	تطور باور به مهدی و مهدویت از دیدگاه کیسانیه	کلام	پایان نامه سطح ۳	طلبه آزاد قم	برگزیده رتبه ۲
۲		زهرا خلیلی	مهدویت در زبیده و مقایسه آن با امامیه	کلام	پایان نامه سطح ۳	مؤسسه آموزش عالی حوزوی معصومیه (س) قم	برگزیده رتبه ۳

چکیده آثار برتر

غلامحسین جوادی‌پور

ارزیابی معرفتی باور دینی در اندیشه فضیلت‌محورانه زگزیب‌سکی و بررسی آن بر اساس حکمت متعالیه

ارزش‌سنجی معرفتی باورهای دینی، دغدغه‌ای دینی و معرفتی است و بر پایه رویکردهای رایج در معرفت‌شناسی می‌توان باورهای دینی را محک زد و در مقایسه با دیگر باورها، نقص و قوت آن‌ها را بازتاب داد. نقض‌های مشهور گتیه در قرن بیستم درباره تعریف «باور صادق موجه» باعث شد تا تلاش معرفت‌شناسان بر این متمرکز گردد که تعریفی جامع و مانع از معرفت ارائه کنند. یکی از این رویکردها، معرفت‌شناسی مبتنی بر فضایل عقلی (معرفتی) بود. نخستین بار ارنست سوسا با طرح چالش‌هایی فراروی وثاقت‌گرایی، مدعی شده باید به این نظریه، قیودی افزوده شود. پیشنهاد او بازتعریف قوا و استعداد‌های معرفتی در چارچوب اصطلاح فضایل عقلانی بود. بر این اساس، قوای معرفتی در صورت داشتن شریاطی، فضیلت‌شمرده شده، در دستیابی به معرفت مورد وثوق خواهند بود. لیندا زگزیب‌سکی، معرفت‌شناس و فیلسوف دین معاصر، با نقد رویکردهای رایج در معرفت‌شناسی معتقد است برای حل معضلات معرفتی باید به جای تأکید بر خود معرفت و عوامل توجیه‌گر باورها، به انگیزه‌ها و خصلت‌های فضیلت‌مندانه عامل معرفتی توجه کنیم. وی به موازات اخلاق فضیلت‌محور و رویکرد ارسطویی به فضایل، رهیافتی فضیلت‌محورانه به معرفت‌شناسی پیش می‌نهد و مدعی است توانایی‌های عقلانی اکتسابی و خصائص معرفتی که انسان در فرآیند باور‌گزینی به کار می‌گیرد، فضایی عقلانی و مشابه فضایل اخلاقی ارسطویی و دارای دو جزء درونی (انگیزش) و بیرونی (رسیدن به غایت مورد نظر از آن فضیلت) هستند. وی سپس با نقد ادله ارسطو بر تفکیک این دو دسته از فضایل، آنها را از یک سنخ برمی‌شمارد و به عبارت بهتر، فضایل عقلانی را گونه‌ای از فضایل

اخلاقی می‌پندارد که تمام احکام و خواص آنها را در خود دارند و تنها در هدف با دیگر فضایل متمایزند. بر اساس نظریه زگزیب‌سکی، معرفت محصول فعالیت فضایل عقلانی عامل معرفتی در فرآیند باور است و یک فعالیت هنگامی برآمده از فضایل عقلانی شمرده می‌شود که: (۱) عامل دارای انگیزش برآمده از آن ویژگی منشی (فضایل) باشد، (۲) آنچه را فرد فضیلت‌مند در موقعیت‌های مشابه از خود بروز می‌دهد، انجام دهد. (۳) در نتیجه به سبب این دو شیوه قابل اعتمادی به صدق (غایت فضایل عقلانی) نائل گردد. در نتیجه بین فرآیند معرفتی و صدق تلازم وجود دارد و معضلی که گتیه برای تعریف معرفت بر شمرده بود، مرتفع می‌گردد. این رویکرد دارای نقاط قوت و ضعف است و از آنجا که رویکردی مسئولیت‌گرا است، نقش عالم معرفتی و مسئولیت او را باز نمون می‌کند. ابتدای بیش از حد نظریه به قوه حکمت مسئولیت‌گرا است، نقش عالم معرفتی و مسئولیت او را باز نمودن می‌کند. ابتدای بیش از حد نظریه به قوه حکمت عملی باری سنجش کارکرد درست فضایل و نیز بروز نتایج نادرست (کاذب) و گاه متعارض در اثر فعالیت فضایل عقلانی و یکسان‌انگاری افزایش ارزش‌ها و بایسته‌های معرفتی و اخلاقی از ضعف‌های این نظریه است. این پژوهش با بررسی این رویکرد نوین و تبیین مقدمات و فرآیند استدلال آن، باور دینی را به محک آزمون آن می‌سپارد و سپس اصل نظریه را بر اساس سنت فلسفی حکمت متعالیه تحلیل می‌کند تا هم تشابه‌ها و تفاوت‌ها عیان گردد و هم نقاط ضعف آن از این منظر تبیین شود. در حکمت متعالیه نیز شاهد نوعی فضیلت‌گرایی معرفتی هستیم، اما اولاً اطلاق فضیلت بر بایسته‌هایی معرفتی چندان برجسته نمی‌شود و ثانیاً این عوامل، علت انحصاری و تامه کسب معرفت تلقی نمی‌شوند.

سعید آدرشین فام

بررسی تطبیقی قاعده حرمت اعانه بر ائمه در مذاهب خمس

است. بر این اساس، کتاب حاضر، عهده‌دار بحث از موضوعات ذیل است:

۱. به دست آوردن دیدگاه هر یک از مذاهب پنج‌گانه پیش‌گفته، درباره اصل قاعده، اثبات کننده، دلایل مخالفان آن و تعیین حدود و شرایط اجرای قاعده، به صورت جامع و تنقیح شده.

۲. بیان تأثیراتی که احیاناً فقه برخی مذاهب در رویکرد و استفاده از قاعده در استنباط حکم موضوعات فقهی مرتبط، از یکدیگر داشته‌اند.

۳. دیدگاه هر یک از مذاهب شیعه، حنفی، مالکی، شافعی و حنبلی درباره اصل قاعده «حرمت اعانه بر ائمه» و حدود و شرایط آن چیست؟

اجرای پژوهش در موضوع حاضر، از چند جهت ضرورت دارد: ۱. با توجه به پراکندگی مباحث و نیز عدم جامعیت آنها درباره قاعده مورد بحث، با در نظر داشتن گستردگی که مصادیق آن در فقه می‌تواند داشته باشد، وجود پژوهشی جامع که با نظم و تنقیح نظرات مذاهب دیدگاه ایشان را بیان کند، لازم و ضروری می‌نماید. ۲. بحث مقارن و تطبیقی در این زمینه، می‌تواند علاوه بر روشن نمودن جایگاه قاعده مذکور در فقه شیعه و ارزش‌گذاری آن در استنباط‌های فقهی، میزان تأثیری را که در این زمینه از فقه اهل سنت پذیرفته است، نشان داده و از این جهت، راه را برای مباحث مقارن و مقایسه‌ای در دیگر اصول و مبانی فقهی، هموارتر سازد. از جهت دیگر، ممکن است در نتیجه این پژوهش خطاهای احتمالی که از رهگذر این تأثیر ناشی شده است، مشخص و از آنها در استنباط‌های فقهی احتراز گردد. در این موضوعات، تاکنون پژوهشی صورت نگرفته و از این جهت، کتاب حاضر، اولین پژوهش محسوب می‌شود.

بررسی تطبیقی قاعده «حرمت اعانه بر ائمه» به صورت تطبیقی، در مذاهب فقهی شیعه، حنفی، مالکی، شافعی و حنبلی است.

اگرچه این قاعده در فقه مذاهب مذکور، سابقه‌ای دیرینه دارد، حدود و شرایط اجرای آن نزد فقیهان مذاهب و حتی میان فقیهان یک مذهب متفاوت است. شرایطی همچون «قصد کمک‌کننده به تحقق گناه»، «علم وی به حتمی بودن وقوع گناه»، «تحقق خارجی گناه»، «علم به مدخلیت عمل کمک‌کننده در تحقق گناه»، «تحقق خارجی گناه»، «علم به مدخلیت عمل کمک‌کننده در تحقق گناه» و «وجود قصد گناه از جانب کمک‌شونده» در تعیین مصادیق اعانه بر ائمه و دایره مصادیق آن، تأثیری مستقیم دارند. در این میان، گاه اصل خود قاعده، از سوی برخی، مورد مناقشه قرار گرفته و از این جهت، پذیرش آن با چالش مواجه بوده است. از دیگر نکات قابل توجه در خصوص قاعده، رویکرد متفاوت فقهای برخی مذاهب به آن است که در این میان، تأثیر برخی از ایشان از فقه دیگر مذاهب، با نگرشی دقیق در آرا و نظرات مطرح شد در موضوعات فقهی، به خوبی هویدا است.

با وجود این، در موارد مذکور، بحث‌های منقح، دسته‌بندی شده و متمرکزی در فقه مذاهب صورت نگرفته است. پژوهش‌هایی که بتوان با استفاده از آنها دیدگاه هر یک از مذاهب فقهی پیش‌گفته را درباره همه جزئیات قاعده «حرمت اعانه بر ائمه» به دست آورد، یا بسیار اندک است و یا از جامعیت کافی برخوردار نیست. از سوی دیگر، بررسی‌های تطبیقی در فقه مذاهب، در مورد قاعده مورد بحث برای مشخص نمودن میزان تأثیر و یا تأثر آنها از یکدیگر در استفاده از آن، به طور کلی مورد غفلت واقع شده

مرتضی عباسی

بررسی اصول دین و اصول مذهب علویان ترکیه

در این تحقیق عقیده علویان ترکیه نسبت اصول دین و مذهب (یعنی توحید و عدل و نبوت و امامت و معاد) و برخی عناوین فرعی این اصول به صورت منصفانه و صحیح و مستند به کتب قدیمی علویان ترکیه تبیین شده است تا مقایسه آن با مذهب امامیه و قضاوت در مورد مذهب علویان ترکیه آسان تر شود.

در این تحقیق با روش کتابخانه‌ای و تحلیلی و توصیفی تلاش شده است مرز و ملاکی برای تشخیص عقاید اصیل علوی و ناخالصی‌های وارد شده به علوی‌گری تعیین شود، لذا در هر بخش ابتدا به تبیین محکقات عقیده علوی پرداخته‌ایم و سپس متشابهات را با ارجاع به آن محکقات تأویل یا رد کرده‌ایم و برای تعیین محکقات اندیشه علویان نیز بیشتر به کتب قدیمی، نظرات شخصی بعضی علویان مثل بویوروک و حَسَنیّه کامل و مقالات و قمری تکیه کردیم چرا که کتب متأخر علویان بیشتر شامل نظرات شخصی بعضی علویان یا ادعاهای افرادی نفوذی می‌باشد که ادعای علوی‌گری دارند و گفته‌هایشان در برخی موارد با کتب قدیمی علویان در تعارض است.

در پایان تحقیق به این نتیجه می‌رسیم که علویان ترکیه از نظر اصول دین و اصول مذهب و بسیاری از زیرشاخه‌های این اصول تطابق بسیار زیادی با عقاید امامیه دارند و از نظر اعتقادی شیعه هستند و اگر چه شبهاتی نیز وارد برخی کتاب‌ها و نظام فکری بعضی افراد شده است یا اینکه به صورت مرموزانه‌ای در حال ورود به عقاید علویان است و همین شبهات توسط رسانه‌ها به نحوی برجسته‌سازی می‌شوند که گویا عقیده همه علویان ترکیه این چنین است ولی شیوع و نوع شبهات به قدری نیست که بتوان همه علویان ترکیه را به آن متهم کرد یا مثلاً حکم به خارج بودنشان از دین اسلام یا مذهب امامیه کرد.

فاطمه تسبیحی

فلسفیدن کودک در اسلام (تربیت تفکر محور)

این تحقیق با عنوان فلسفیدن کودک در اسلام، پرورش خردورزی و تفکر صحیح در کودکان را از نگاه اسلام مورد بررسی قرار می‌دهد. فلسفیدن کودک، برانگیختن کوشش کودک برای دستیابی به حقیقت از طریق آموزش پرسش‌های بنیادین به او است. در جامعه کنونی خلاء تفکر به دلایلی چون القائی بودن آموزش در مدارس، مشهود است. همچنین امروزه به مسئله آموزش تفکر فلسفی به کودک در بیشتر جوامع توجه خاصی شده است. بنابراین پرداختن به مسئله فلسفیدن از ضروریات می‌باشد.

مسئله اصلی تحقیق حاضر این است که آیا می‌توان «فلسفیدن کودک» را در آموزه‌های دینی یافت؟

این نوشتار در پاسخ به این مسئله به این نتایج دست یافته است که تربیت دینی در اسلام، فراهم کردن محیطی برای تزکیه و شکوفا شدن استعداد های انسان است و بر محوریت تفکر تأکید دارد و با ارائه شیوه‌هایی به پرورش تفکر، خصوصاً تفکر دینی کودک می‌پردازد. آموزش تفکر دینی در بطن خود پرداختن به پرسش‌های بنیادین را به همراه دارد. اسلام با اهمیت دادن به داستان و پرسش و پرورش روحیه کنجکاوی و پرسش‌گری کودکان، فرصت مناسبی را برای آشنا ساختن با سؤالات مهم فراهم می‌سازد و از طریق آموزش حکمت به فرزندان به تقویت خردورزی آنان می‌پردازد. بنابراین قواعد و دستورات عمل‌های فلسفیدن در اسلام یافت می‌شود و تنها نیازمند پرورش و گسترش است.

هدف این تحقیق آشنا ساختن مخاطب با تربیت تفکر محور در اسلام و اهمیت آن است. این پژوهش از نوع توصیفی می‌باشد و به روش کتابخانه‌ای و اسنادی انجام شده است. وجه تمایز آن با تحقیقات پیشین در داشتن رویکرد دینی به مسئله فلسفیدن است.

سید هادی حسینی نسب

ظرفیت‌شناسی باب تزاحم اصول فقه شیعه در شناسایی و حل تعارضات اخلاقی

باب تزاحم دانش اصول فقه به همراه دو باب «اجتماع امر و نهی» و «تعارض» به بررسی مشکل «تضاد بین تکالیف فقهی» می‌پردازند تا از این طریق فقیه را در صدور حکم نهایی فقهی یاری کنند. از سوی دیگر محققین اخلاقی نیز در دانش اخلاق با مشکل تضاد بین تکالیف اخلاقی روبرو هستند و در ضمن مباحث نوپای «منطق تکلیف» شناسایی انواع تعارض‌ها و چگونگی حل آنها را در دستور کار خود قرار می‌دهند.

با توجه به شباهت‌هایی که بین حکم فقهی و اخلاقی و نیز بین دو دانش فقه و اخلاق در ارزش‌گذاری رفتارها وجود دارد این فرضیه مطرح می‌شود که شاید بتوان از ضوابط و قواعدی که در باب تزاحم دانش اصول برای شناسایی و حل تزاحم تکالیف فقهی شکل گرفته است به نفع دانش اخلاق و برای شناسایی و حل تعارضات اخلاقی استفاده کرد.

به نظر می‌رسد با توجه به دو واقعیت ذیل می‌توان ادعا کرد که لاقط بخشی از این ضوابط و قوانین در حل مشکل «تضاد تکالیف اخلاقی» نیز کارآمد بوده و می‌تواند در فرایند شناسایی و حل تعارض تکالیف اخلاقی مورد استفاده قرار بگیرد. آن دو واقعیت از این قرارند:

(۱) روش نتیجه‌گیری و عناصر نتیجه‌ساز در باب تزاحم اصول فقه به گونه‌ای هستند که لاقط مطابق دیدگاه برخی مکاتب اخلاق هنجاری، روش و عناصری نتیجه‌بخش محسوب می‌شوند.

(۲) خصوصیت «فقهی بودن تکلیف» در پیدایش برخی از ضوابطی که در باب تزاحم اصول فقه برای شناسایی و حل تزاحمات به دست آمده‌اند هیچ تأثیری ندارد.

ما در این رساله پس از تبیین واقعات فوق و برخی دیگر از مطالب مرتبط، به طور تفصیلی مشخص می‌کنیم که دقیقاً چه ضوابط و قواعدی از باب تزاحم اصول فقه در تعارض میان احکام اخلاقی نیز به کار آمده و می‌تواند دانش اخلاق را در فرایند شناسایی و حل تعارضات اخلاقی یاری کند.

جشنواره‌های استانی

گزارش برگزاری نخستین جشنواره استانی علامه حلی (ره) اردبیل

■ حجت الاسلام والمسلمین مهرداد پوراسکندری
مسئول دبیرخانه در استان اردبیل

جشنواره علامه حلی (ره)، از مهمترین سیاست‌های معاونت پژوهش برای ایجاد روحیه پژوهشی و تقویت آن در بین طلاب جوان است. امسال نیز همچون سال‌های گذشته، طلاب خواهر و برادر حوزه‌های علمیه استان اردبیل توفیق شرکت در این جشنواره را پیدا کردند؛ با این تفاوت که نهمین جشنواره علامه حلی، برای اولین بار در اردبیل به صورت استانی برگزار شد. بعد از اعلام فراخوان از سوی دبیرخانه مرکزی، فعالیت جهت تبلیغ جشنواره آغاز شد. برای این منظور، دبیر جشنواره و معاونین محترم پژوهش، به منظور تشویق طلاب برای شرکت در جشنواره، در کلاس‌ها حضور یافتند. همچنین، پوسترها و اطلاعیه‌های جشنواره در همه مدارس استان پخش شد و بنرهای آن، در مدارس پرتردد نصب گردید. با اتمام مهلت ثبت نام، مجموعاً ۲۷۳ اثر در سامانه ثبت شد که از این تعداد، ۱۸۷ اثر در قالب مقاله، ۸۳ اثر در قالب تحقیق پایانی و ۲ اثر در قالب کتاب و ۱ اثر در قالب پایان نامه بوده است. بعد از ارزیابی اجمالی، ۱۳۱ اثر به مرحله تفصیلی راه یافتند و در نهایت، ۳۵ اثر حائزرتبه برگزیده و شایسته تقدیر شدند. به بیانی دقیق‌تر:

- ۴ اثر برگزیده رتبه یک (۲ اثر در قالب مقاله و ۲ اثر در قالب تحقیق پایانی)؛
 - ۱۰ اثر برگزیده رتبه دو (۲ اثر در قالب مقاله و ۸ اثر در قالب تحقیق پایانی)؛
 - ۱۳ اثر برگزیده رتبه سه (۵ اثر در قالب مقاله و ۸ اثر در قالب تحقیق پایانی)
 - و ۷ اثر شایسته تقدیر (۴ اثر در قالب مقاله و ۳ اثر در قالب تحقیق پایانی)
- موفق به کسب مقام‌های بالاتر و شرکت در مرحله کشوری جشنواره شدند.

گزارش برگزاری هفتمین جشنواره استانی علامه حلی (ره) اصفهان

■ حجت الاسلام والمسلمین ابراهیم ترابی
مسئول دبیرخانه در استان اصفهان

امروزه هدایت طلاب به سوی روش حل مسأله و بررسی و پژوهش در فرآیند تحصیل امری بسیار مهم است چرا که امیرالمؤمنین علی (ع) می‌فرمایند: «مطالب را تحلیل کنید، نه اینکه فقط شنونده و بعد گوینده باشید» که یکی از مهمترین روش‌ها برگزاری جشنواره‌های علمی در حوزه‌های علمیه می‌باشد. به واقع اگر پژوهشگری به دنبال دستیابی اطلاعاتی است که بتواند از آن‌ها در موقعیت‌های علمی استفاده نماید، از ابتدا باید به دنبال یک هدف علمی مشخص فعالیت‌های خود را آغاز کند و آن جز در پژوهش با موضوعات کاربردی میسر نمی‌شود. در پژوهش‌های کاربردی هدف تحقیق، آزمون مفاهیم نظری در موقعیت‌های مسائل واقعی زندگی و حل مشکلات ملموس است، به عنوان مثال بررسی دیدگاه اسلام درباره بانک، بیمه و ربا به منظور طراحی سیستم بانکی اسلامی از این پژوهش‌ها است. اما گاهی محقق به دنبال دستیابی به نتایجی است که بتوان به سرعت از آن در سطح محدودی استفاده نمود و مشکلات مقطعی را حل کرد، این نوع عملکرد بر کاربرد فوری نتایج در سطح محدودی به منظور حل مشکلات مقطعی تأکید دارد نه تولید نظریه کلان یا کاربرد عمومی یافته‌ها، به عنوان مثال علل افت تحصیلی دانش‌آموزان مدرسه خاص نمونه‌ای از این پژوهش‌ها است. لذا به نظر می‌رسد انتخاب موضوع کاربردی بهترین نوع موضوع در نگارش مقالات علمی است.

اما در بحث جایگاه پژوهش در علوم اسلامی و حوزوی باید بیان کرد، یکی از اهداف مهمی که جمهوری اسلامی ایران بعد از انقلاب اسلامی به دنبال آن بوده است صدور مبانی فکری اسلام ناب و تشیع است که صدور آن نیاز به زمینه و خاستگاهی دارد از جمله جهانی بودن دین اسلام، حمایت از ملت‌های محروم و مستضعف، اصول ضد استکباری و برپایی عدالت که در اندیشه سیاسی شیعه در دولت جهانی حضرت ولی عصر (عج) در سراسر جهان میسر خواهد شد. اصولی که بعد از انقلاب مطرح شد؛ تأکید بر آموزه‌های دینی، اعتقاد به حکومت ضد سکولاری، حاکمیت دین الهی و سایر مؤلفه‌ها است که خود به عنوان بخشی از رسالت برون مرزی علما و فضایی حوزه‌های علمیه و حکومت مورد توجه قرار گرفت تا مسیر را در جهت پذیرش پیام کشور بزرگ شیعه هموار سازد. این هموارسازی منوط به وجود پژوهش در ریشه‌های حوزه‌های علمیه است که این امر از ابتدای تشکیل حوزه‌ها به عنوان یک امر مهم سرلوحه تمام بزرگان حوزه بوده و ان شاء الله خواهد بود.

در این دوره تعداد کل آثار رسیده به دبیرخانه جشنواره علامه حلی (ره) استان اصفهان ۲۱۸۶ اثر می‌باشد که حدود ۵۵ درصد سهم خاوه‌ران یعنی ۱۲۰۶ اثر و حدود ۴۵ درصد سهم برادران یعنی ۹۸۰ اثر است. قالب آثار ارائه شده به جشنواره در چهار قالب؛ از جمله پایان نامه ۷ درصد، تحقیق پایانی ۲۲ درصد، کتاب ۲ درصد و مقاله حدود ۶۹ درصد است.

گزارش برگزاری نخستین جشنواره استانی علامه حلی (ره) البرز

■ حجت‌الاسلام والمسلمین علی‌اکبر رضایی
مسئول دبیرخانه در استان البرز

راه‌اندازی جشنواره‌های پژوهشی در استان‌های مختلف، حرکتی درخور و بیش‌برنده در زمینه تربیت پژوهش‌گران حوزوی و تقویت تراث شیعی به شمار می‌آید و می‌تواند طلاب کوشا و فرهیخته حوزوی را بیش از پیش در چرخه تحول، راستی‌آزمایی علمی و نیل به اهداف متعالی حوزه‌های علمیه قرار دهد. این‌گونه جشنواره‌ها، بی‌شبهه همایشی بی‌نظیر و نوین هستند که به زعم نگارنده هم‌اکنون دوران گذار را می‌پیمایند و چندان دور نخواهد بود که گام‌های تنومندشان، فراسوی حوزه‌های علمیه را در نوردند و به آئینی بین‌المللی درآیند. اما این حرکت تعالی بخش، نیازمند وضع بایسته‌هایی علمی و پژوهشی است تا تن در کمند لابلای‌گری پژوهشی نیفتکنند و متاع مزجات و خُرد به انبان نسپزند. به گمان حقیر، به جاست که جشنواره‌های استانی نخست، فرهنگسرای از معیارهای پژوهشی برآورند و اندیشمندان را در تماشای خانه‌های «روش پژوهش» نشانند تا هر یک به قدر یارایی خویش، نقشی برگینند و تصویری بیارایند؛ چرا که امروزه کاوش‌های غیرروشنمند نه تنها ثمره پربار و وزینی به بار نمی‌آورند، که پژوهشگران را در محنت کاویدن وامی‌گذارند و طراوت روحشان را به صحرایی تفتیده می‌سپارند.

از این رو آمودگی خفیف این حقیر، ذکر چند نکته را در معرض ارزیابی می‌نهد:

۱. توجه به نگارش فنی، سلیس، شایان و صواب، مطابق آئین ادب پارسی و بی‌عیب از ترکیب‌بند‌های عامیانه یا گفتاری، مگر آنجا که مصطلح و... زبانزد موضوع پژوهش باشد؛
 ۲. بهره‌مندی جدی از منابع معتبر و پرهیز از ارجاع به مرجعی ناشایسته؛
 ۳. گزیدن عنوان‌های دقیق، کوتاه، جامع، مانع و نوین، آن چنان که محتوای پژوهش را به شایستگی به نمایش گذارد؛
 ۴. ارجمندی و تحسین پژوهش به پیشگفتاری بزرگان نشاید، که مشک آن است که خود بیباید، نه آن که عطار بگوید؛
 ۵. رویه‌نگری و سطح‌انگاری پژوهش، مفهوم و منطوق کاویدن را به سخره می‌گیرد. گام نیاوردن در این عرصه از مشی ظاهرگرا بایسته‌تر و وجیه‌تر است؛
 ۶. ارزش‌گذاری پژوهش، اغلب به تعدد ارجاع و منابع آن است؛
 ۷. نوآوری در پژوهش، ساختار اصلی آن را شکل می‌دهد. اگر مسئله‌ای حل شده و نتیجه داده است، چه حاجت به تلاشی مجدد و ملال‌آور؛
 ۸. آراستگی متن و رعایت ساختار علمی اثر نه تنها در جلب نظر ارزیاب و مجامع علمی مؤثرند، که ملاک صحت و سقم پژوهش و روشنمندی و ثمربخشی آنند.
- خدا را سپاس می‌گویم که نخستین جشنواره استانی البرز به فرجامی خوش نائل گشت و از میان ۵۰ اثر ارسالی خواهر و برادر، ۱۹ اثر به دامنه برگزیدگی راه یافتند. آثار ارسالی هر چند از منظر کیفی شایسته نبودند ولی در نگرشی آماری، بایستگی پیمودند و خشنودی و امید را به حوزه علمیه این خطه بخشیدند. تردیدی ندارم که سال‌های آتی از هر دو منظر، جشنواره‌ای ستودنی خواهیم داشت و ثمره‌ای شگرف در تراز کشوری به بار خواهیم نشاند. ان‌شاء‌الله.

گزارش برگزاری هفتمین جشنواره استانی علامه حلی (ره) تهران

■ حجت‌الاسلام والمسلمین سید علی شمس
مسئول دبیرخانه در استان تهران

آثار طلاب برادر و خواهر در هفتمین دوره جشنواره علامه حلی (ره) استان تهران، طبق روال دوره‌های گذشته، پس از اتمام فرایند ارزیابی علمی که با همت حوزه‌های علمیه برادران و خواهران استان سامان یافت، ابتدا در جلسه شورای علمی استان، مورخ ۲۰ آبان و سپس در جلسه شورای علمی جشنواره که مورخ ۲۲ آبان در قم برگزار شد، بررسی و مورد تأیید نهایی قرار گرفت.

بحمدالله جشنواره علامه حلی (ره) توانسته است از رهگذر الزام به رعایت فرم‌ها و قواعد علمی مقبول و مورد تأیید، موجی علمی در مدارس علمیه کشور ایجاد کند و فرهنگ پژوهش و همچنین توجه به ضرورت پاسخگویی علمی و عالمانه به نیازهای اساسی و پیشبرد مرزهای دانش را در میان طلاب کشور گسترش دهد؛ صدق این مدعا را می‌توان از طریق مقایسه عناوین و کیفیت محتوای آثار ارسالی به دبیرخانه، از آغاز تاکنون رصد و اثبات نمود.

به طور معمول، تأمین هزینه‌های بعضاً سنگین و طول زمان ارزیابی آثار، یکی از دغدغه‌های دبیرخانه‌های استانی است؛ از این رو ذکر این نکته راه‌گشا است که می‌توان برای صرفه‌جویی در هزینه‌ها و زمان ارزیابی، پس از ارزیابی اولیه آثار ارسالی به دبیرخانه و خارج نمودن آثار فاقد شرایط ظاهری، سلامت آثار را از حیث انتساب به نویسنده و رعایت اخلاق علمی، مورد بررسی قرار داد و آثاری را که از سلامت لازم برخوردار نیستند (طبق آیین‌نامه) از چرخه ارزیابی حذف نمود.

همچنین، یکی از مسائلی که از دوره‌های گذشته تاکنون از سوی طلاب محترم استان مورد سؤال و درخواست بوده و هست، زمان بندی و محدوده زمانی ارسال آثار به سامانه جشنواره است. با توجه به اینکه یکی از مهم‌ترین اهداف جشنواره، آشنایی طلاب با مسائل پژوهشی و تمرین عملی تحقیق نمودن از طریق ارتباط علمی مستمر با اساتید محترم، به عنوان یکی از مهم‌ترین ارکان نظری و عملی پژوهش در مدارس علمیه است، به نظر می‌رسد نوع زمان بندی و محدوده زمانی ارسال آثار به گونه‌ای است که طلاب، تنها نیمی از سال فرصت دارند تا برای انجام و ارائه اثر علمی خود، از نعمت حضور اساتید بهره‌برند؛ چه اینکه باید این نکته را در نظر داشت که طلاب مدارس علمیه، به طور معمول بخشی از این فرصت را نیز به دلیل تراکم مسائل آموزشی مربوط به آغاز سال تحصیلی از دست می‌دهند؛ لذا توسعه محدوده زمانی ارسال آثار در طول سال تحصیلی، با هدف بهره‌مندی بیشتر طلاب از محضر اساتید معظم، قطعاً می‌تواند در بهبود قابل توجه کیفیت آثار ارسالی به جشنواره، مؤثر باشد.

گزارش برگزاری هفتمین جشنواره استانی علامه حلی (ره) خراسان

■ **حجت‌الاسلام والمسلمین احمد رضا قوامی دربندی**
مسئول دبیرخانه در استان خراسان

جشنواره علامه حلی (ره)، با تجربه برگزاری نه دوره رقابت علمی، پژوهشی در سطح حوزه‌های علمیه کشور، نامی آشنا و مورد توجه طلاب پژوهشگر سراسر کشور، علی‌الخصوص حوزه علمیه خراسان است. برگزاری این جشنواره فرصت مغتنمی برای حضور طلاب جوان در رقابت‌های علمی و پژوهشی حوزه‌های سراسر کشور فراهم نموده است. دبیرخانه آثار هر ساله مجری استانی جشنواره می‌باشد و تمامی مراحل جذب، ثبت، ارزیابی و داوری و ارسال آثار را عهده‌دار است. در این میان حوزه خراسان با برگزاری هفت دوره استانی جشنواره علامه حلی (ره) و کسب رتبه‌های برتر و شایسته تقدیر، حضوری موثر در این جشنواره علمی داشته است.

دبیرخانه استانی هفتمین جشنواره علامه حلی (ره) با هدف ارتقای کیفی آثار پژوهشی و با برگزاری جلسات منظم داوری و ارزیابی آثار توسط اساتید پژوهشگر و محققین خراسانی و از طریق برگزاری ۱۲ دوره فراخوان آثار پژوهشی طلاب خراسانی، گامی مؤثر در پیشبرد و اهداف جشنواره برداشته است و با انتخاب آثار برگزیده و ارسال آن به جشنواره مرکزی در استان قم، اهمیت و ضرورت و مهر تأیید جشنواره استانی قم را رقم زده است.

در این راستا، حوزه علمیه خراسان، با هدف ارزیابی وضعیت پژوهش و تحقیق در این حوزه و فراهم آوردن تمهیدات لازم برای ظهور طرح‌ها، ایده‌ها و اندیشه‌های نو در عرصه علوم و معارف اسلامی و ظرفیت‌سازی برای شکل‌گیری و رشد شخصیت‌های پژوهشی، در کنار برنامه‌های متعدد علمی، پژوهشی، اقدام به برگزاری دو دوره فراخوان آثار پژوهشی بین سال‌های ۹۴ و ۹۵ نموده که از بین آثار ارسالی، آثار برتر و منتخب استانی به جشنواره مرکزی ارسال شده است.

و با توجه به اینکه جشنواره علامه حلی (ره)، فضای رقابت علمی و نوینی را برای طلاب جوان رقم زده و زمینه کشف استعدادهای برتر را بیش از پیش فراهم آورده است. و با عنایت به اینکه در این سال‌ها شاهد حضور پررنگ طلاب خراسانی در همه ادوار جشنواره بوده‌ایم؛ آمارهای مقایسه‌ای جشنواره، از روند رو به رشد سطح علمی طلاب و فضایی خراسانی و شکل‌گیری روحیه تحقیق و پژوهش در میان طلاب را، حکایت می‌کند. بر این اساس از مجموع ۳۰۱۰ اثر رسیده به دبیرخانه استانی هفتمین جشنواره علامه حلی (ره) خراسان شامل ۲۵۷۴ مقاله، ۳۲۷ کتاب، ۵۹ پایان‌نامه سطح سه و ۵۰ تحقیق پایانی، تعداد ۱۴۵ اثر به عنوان آثار برتر و حائز رتبه استان خراسان و حدود ۷۱ اثر منتخب استانی به جشنواره کشوری راه یافت، تا بعد از ارزیابی نهایی منتخبین کشوری استان خراسان مشخص شوند.

در پایان، ضمن تشکر و قدردانی صمیمانه از تمامی سروران ارجمند: حجت‌الاسلام اسفندیاری معاون محترم پژوهش و جناب آقای حصار مدیر محترم پژوهش و سرکار خانم حسینی در بخش اداره پژوهش خواهران؛ آرزوی توفیق و سربلندی برای همه دست‌اندرکاران جشنواره علامه حلی (ع) را دارم.

گزارش برگزاری دومین جشنواره استانی علامه حلی (ره) خوزستان

■ **حجت‌الاسلام والمسلمین محمد افضلی**
مسئول دبیرخانه در استان خوزستان

جشنواره علامه حلی (ره) به عنوان شجره طیبه پژوهش در عمق مدارس علمیه کشور ریشه دوانده است و عاملی جهت رشد و شکوفائی طلاب جوان و پژوهشگران متعهد حوزوی به ویژه در استانهای محروم گردیده است.

دبیرخانه جشنواره علامه حلی (ره) استان خوزستان در دومین دوره برگزاری خود با مشارکت بیش از ۱۴۲۰ اثر در سال تحصیلی گذشته توانست رتبه چهارم مشارکت طلاب برادر کشور را از آن خود نماید. کسب این رتبه دلالت دارد که این دبیرخانه در این اندک زمان موفق بوده است. در این آثار رسیده به دبیرخانه ۳۳۵ اثر متعلق به طلاب خواهر خوزستان و ۱۰۸۹ اثر متعلق به طلاب برادر خوزستان است. با ارزیابی های صورت گرفته، ۳۲ اثر به عنوان آثار برگزیده و شایسته تقدیر انتخاب شدند که در این بین ۱۹ اثر متعلق به حوزه علمیه خواهران و ۱۳ اثر متعلق به حوزه علمیه برادران خوزستان بوده‌اند. در میان آثار برگزیده ۲۶ اثر دارای رتبه برگزیده و ۹ اثر رتبه شایستگی تقدیر استانی را کسب نمودند.

در پایان این موفقیت را مرهون تلاش های مدیران محترم، اساتید، معاونان پژوهش و طلاب موفق حوزه علمیه خواهران و برادران خوزستان می دانم و از همه آنها، به ویژه زعیم حوزه علمیه استان خوزستان حضرت آیت الله موسوی جزائری دام عزه که پشتوانه حقیقی دبیرخانه جشنواره علامه حلی (ره) استان بودند صمیمانه تشکر می نمایم.

گزارش برگزاری نخستین جشنواره استانی علامه حلی (ره) زنجان

■ **حجت الاسلام والمسلمین مهدی مرادخانی**
مسئول دبیرخانه در استان زنجان

با عنایت خداوند متعالی و با حمایت‌های مدیران جشنواره علامه حلی مرکزی، استان زنجان با توجه به حجم آثار ارسال شده در سال تحصیلی گذشته موفق به اخذ مجوز برگزاری جشنواره علامه حلی (ره) شد که بعد از اعلان آن از سوی معاونت پژوهشی حوزه‌های علمیه و دبیرخانه مرکزی جشنواره، کار اجرایی جشنواره استانی از اوایل مهرماه با برگزاری جلسات توجیهی و هماهنگی‌های صورت گرفته با مدیریت حوزه علمیه خواهران استان آغاز گردید. طی توافق اولیه فی مابین حوزه علمیه برادران و حوزه علمیه خواهران، معاون پژوهش استان زنجان به عنوان دبیر جشنواره معرفی گردید که مورد موافقت دبیرخانه مرکزی جشنواره نیز قرار گرفت. بعد از تشکیل کارگروه علمی-اجرایی و معرفی آنان به دبیرخانه کشوری، اقدامات ذیل صورت پذیرفت:

اطلاع‌رسانی به مدارس علمیه در قالب نامه‌نگاری به مدیران و معاونان پژوهش مدارس؛

طراحی پوستره‌های استانی و ارسال آن به مدارس؛

برگزاری جلسات متعدد هم‌اندیشی با شورای علمی و اجرایی جشنواره؛

توجیه اساتید و طلاب مدارس با حضور در مدارس علمیه؛

دریافت حدود ۳۳۳ اثر علمی در قالب پایان‌نامه، تحقیق پایانی و مقاله؛

تشکیل کارگروه‌های علمی جهت ارزیابی آثار؛

برگزاری جلسه توجیهی برای اساتید ارزیاب با حضور نماینده محترم جشنواره مرکزی؛

ارسال آثار به ارزیابان جهت ارزیابی‌های اجمالی و تفصیلی؛

برگزاری جلسه شورای علمی جشنواره علامه حلی (ره) استان زنجان برای تعیین منتخبین استانی؛ در نهایت بعد از ارزیابی‌های به عمل آمده از میان آثار ارسالی، ۱۲ اثر به عنوان آثار برگزیده به جشنواره کشوری راه یافتند و ۱۳ اثر هم به عنوان شایسته تقدیر تشخیص داده شدند که با توجه به جلسه اعتبارسنجی که در جشنواره مرکزی تشکیل شد مجوز برگزاری اختتامیه به استان اعطاء گردید.

گزارش برگزاری دومین جشنواره استانی علامه حلی (ره) سمنان

■ **حجت‌الاسلام والمسلمین محسن انصاری نیا**
مسئول دبیرخانه در استان سمنان

در این دومین دوره جشنواره استانی علامه حلی (ره) سمنان تعداد ۵۱۷ اثر ثبت نام شد. از این تعداد، ۴۴۴ اثر دارای شرایط اولیه شرکت در جشنواره بودند که ۲۶۲ اثر از برادران و ۱۸۲ اثر از خواهران به مرحله ارزیابی اجمالی راه پیدا کردند. آثار راه یافته به ارزیابی تفصیلی، ۱۱۳ اثر بود که ۱۰۲ متعلق به خواهران و ۱۱ اثر متعلق به برادران می باشد که ۴۰ اثر آن در قالب بخش ویژه جشنواره بوده است. از بین این ۱۱۳ اثر، ۷۳ اثر به مرحله داوری استانی راه یافتند که نهایتاً ۳۰ اثر در شورای علمی جشنواره استان با حضور نماینده دبیرخانه مرکزی، جهت شرکت در رقابت های کشوری تأیید گردید.

آن چه که شایان ذکر است این است که آثار ارسالی به دبیرخانه بالای ۶۰۰ اثر بود که ۵۱۷ اثر با تأیید معاونین پژوهش ثبت نام نمودند لکن دبیرخانه استان با سخت گیری در بررسی های اولیه، آثاری که فاقد شرایط اولیه بود را از ورود به ارزیابی ها منع نمود و در بررسی بعدی، اکثر آثاری که کپی و پیست بود نیز مشخص گردید که آنها هم از لیست حذف شدند و آثار قلیلی هم که در ارزیابی اجمالی، فاقد صلاحیت ارزیابی تشخیص داده شدند امتیازی به آنها تعلق نگرفت.

لذا اگر از لحاظ کمی، آثار جشنواره نهم پایین تر از جشنواره هشتم است از این جهت بود که دبیرخانه استان جلوی ورود آثار ضعیف به دبیرخانه را گرفت.

با توجه به تشویق طلاب خواهر در سال قبل و بالا رفتن سن مشارکت، حضور طلاب خواهر در جشنواره نهم، دو برابر گردید ولی ۹۸ درصد از برادران شرکت کننده در جشنواره نهم، زیر سن ۳۱ سال بودند.

وجود استاد مشاور و راهنما در تحقیقات پایانی و پایان نامه های خواهران و وجود درس روش تحقیق برای آنان، کیفیت آثار خواهران را ارتقاء می بخشد؛ این در حالی است که در مدارس علمیه برادران استان، چنین سازوکاری وجود ندارد که البته اخیراً تلاش هایی در این راستا در حال انجام است.

گزارش برگزاری چهارمین جشنواره استانی علامه حلی (ره) فارس

■ حجت‌الاسلام والمسلمین علی حسین کراری
مسئول دبیرخانه در استان فارس

«أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ تُؤْتِي أُكْلَهَا كُلَّ حِينٍ يَأْذِنُ رِيحًا وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ» (آیه ۲۴ و ۲۵ سوره ابراهیم)

در زمان صدر اسلام، امیرالمؤمنین (ع) به ابوالاسود دؤنلی قواعدی از دستور زبان عرب را آموخت و راه پژوهش و تحقیق در دست‌یابی به سایر قواعد زبان عرب را به ایشان نشان داد و علم نحو را پایه‌گذاری فرمود و تا این زمان که قواعد علم نحو به صورت کامل اِحصاء و مدوّن گردیده است هنوز آن قواعد اولیه که امیر بیان (ع) آن را آموخت جزء بدیهیات و مسلّمات این علم شمرده می‌شود و یا در زمان امامان معصوم بعدی (علیهم السلام) دانش‌هایی به طالبین دانش منتقل گردید که خط سیر صحیح آن علم و دانش برای طالبینش مشخص گردید.

حوزه علمیه هم از زمان تشکیل تاکنون همواره در این جهت قدم برداشته و در مکتب پیامبر مکرم اسلام (ص) و اهل بیت طاهرینش (علیهم السلام) زانوی ادب و تواضع زده و دانش‌ها و علوم مختلفی را فرا گرفته و توسعه بسیار خوبی در آن علوم ایجاد کرده است. در واقع مکتب اهل بیت و حوزه علمیه همچون یک موجود زنده و حیّ همواره در طول تاریخ مصداق آیه شریفه‌ای بوده‌اند که در ابتداء بحث ذکر گردید، مصداق شجره طیبه‌ای هستند که «تُؤْتِي أُكْلَهَا كُلَّ حِينٍ يَأْذِنُ رِيحًا» و در زمان‌های مختلف انواع و اقسام میوه‌های این شجره طیبه به جامعه و بشریت ارائه شده است. میوه‌هایی از جنس افکار ناب توحیدی همچون نظریه وحدت وجود حکیم ملاصدرای شیرازی، و یا میوه‌هایی از جنس اشخاص بزرگی همچون شیخ طوسی، علامه حلی، شیخ انصاری و امام خمینی و هزاران افکار و افراد دیگر که میوه‌های این شجره طیبه هستند. طلاب همواره از این خان گسترده دانش در حوزه بهره‌ها برده و در عرصه‌های مختلف جامعه حاضر بوده‌اند و مردم را از میوه‌های این شجره طیبه بهره‌مند کرده‌اند، گاهی به صورت نصایح مشفقانه، گاهی به صورت یک سخنرانی و منبر عالمانه، گاهی به صورت ارتباطات و تعاملات کریمانه و گاهی به صورت نگارش یک کتاب و یا جزوه‌ای که عطش طالبین و مشتاقان دانش را برطرف کرده و نیاز جامعه را پاسخگو باشد، و اکنون که پژوهش در حوزه در قالب‌های رسمی مقاله و پایان‌نامه و کتاب در جشنواره‌های مختلف از جمله جشنواره علامه حلی (ره) ارائه می‌گردد همان راه سلف صالح است که به صورت مدوّن و مکتوب ارائه می‌گردد و میوه‌ای از میوه‌های این شجره طیبه است که در هر زمان به اذن پروردگار به جامعه بشریت ارائه می‌گردد. در چهارمین دوره جشنواره در استان فارس تعداد ۷۵۰ اثر از طلاب برادر و ۴۴۰ اثر از طلاب خواهر این استان پذیرش شد که از این تعداد، مجموعاً ۴۳۷ اثر به مرحله ارزیابی تفصیلی راه پیدا کردن و پس از طی مراحل ارزیابی، ۱۰ اثر از طلاب برادر استان و ۴۳ اثر از طلاب خواهر استان به عنوان برگزیده استانی معرفی و به مرحله کشوری جشنواره راه پیدا کردند.

ان شالله این شجره طیبه هر چه زودتر با هدایت آشکار و ظاهر آن غائب از نظرها مهدی صاحب الزمان (عج) جامعه بشری را به جایگاهی که برای آن خلق شده و شایسته آن است رهنمون گردد.

گزارش برگزاری دومین جشنواره استانی علامه حلی (ره) قزوین

■ حجت‌الاسلام والمسلمین مصطفی بیگدلی
مسئول دبیرخانه در استان قزوین

تشخیص مشکل و انتخاب روش صحیح حل آن و به تبع آن رسیدن به نتیجه از مواردی است که معصومین (ع) در آن تبحر کامل داشته و زندگی ایشان مملو از مصادیق آن است و شاید بتوان یکی از بارزترین و ظاهرترین و سخت‌ترین موارد آن را حرکت امام حسین (ع) دانست که در طول تاریخ باقی و مانا است.

پژوهش که به زبان ساده همان سیراز مشکل به نتیجه است و در طول تاریخ مورد توجه بزرگان بوده، راه حل بسیاری از مشکلات جامعه بوده و هست و به همین علت شیاطین جن و انس به دنبال تضعیف آن هستند. چنین امر مهمی برای بقا و ارتقا نیاز به محرک‌ها و مشوق‌های مختلفی دارد که یکی از مهم‌ترین آن‌ها معرفی آثار خوب پژوهشی است که موجب افتخار نویسنده و ترغیب دیگران می‌شود. شناخت پژوهش‌گران و حمایت از آن‌ها که با شناخت آثار خوب پژوهشی راه آن هموار می‌شود یکی از وظایف حوزه در مسیر تحقق حوزه انقلابی است.

جشنواره علامه حلی (ره) با تمرکز بر نسل جوان حوزه از بهترین برنامه‌هایی است که همه اهداف مذکور را در درون خود همراه دارد. این جشنواره از لطف خداوند متعال هر سال نسبت به سال قبل با پیشرفت کمی و کیفی آثار مواجه بوده است.

حوزه قزوین برای دومین سال مفتخر به برگزاری جشنواره علامه حلی (ره) در استان قزوین گشته است که نسبت به سال قبل با پیشرفت کمی حدود ۳۰ درصدی در آثار ارسالی مواجه بوده است که این مهم با همکاری حوزه‌های برادران و خواهران ممکن گشته است. بررسی آثار در استان با انتخاب ۲۲ اثر به عنوان منتخب به اتمام رسید که از این تعداد ۱۲ اثر برگزیده می‌باشند و انتخاب این آثار نتیجه ارزیابی ارزیابان بومی استان بوده که با دقت خود ۲۸۰ ارزیابی تفصیلی را رقم زده و این جشنواره را به سرانجام رسانده‌اند.

استقبال بیشتر حوزویان از جشنواره که با ارسال آثار بیشتر و اشتیاق بالاتر ایشان که حتی در صحبت‌های شفاهی نیز نمایان است نشان از موفقیت نسبی جشنواره علامه حلی (ره) در تحقق اهداف خود دارد. در آخر خداوند متعال را برای همه امور و مخصوصاً برای انجام جشنواره سپاسگزار و شاکر هستیم و قدردان همه عزیزانی که در انجام این مهم به دبیرخانه جشنواره یاری رسانده‌اند مخصوصاً معاونت‌های پژوهش برادران و خواهران و اساتید ارزیاب و مسئولین جشنواره کشوری بوده و آرزوی طول عمر باعزت برای ایشان داریم.

گزارش برگزاری چهارمین جشنواره استانی علامه حلی (ره) قم

■ **حجت‌الاسلام والمسلمین حسین حجامی**
مسئول دبیرخانه در استان قم

جشنواره علامه حلی (ره) یکی از پربارترین برنامه‌هایی است که در حیطه فعالیت‌های معاونت پژوهش اجرا می‌شود و هر ساله به اقبال طلاب برای شرکت در آن افزوده شده و تشکیل جشنواره‌های مقدماتی تحت عنوان جشنواره‌های استانی و حتی مدرسه‌ای باعث پربارتر شدن آن نیز گشته است. جشنواره‌های استانی اقبال عمومی به امر پژوهش و در نتیجه تمرین و تدریب در آن را در بین طلاب به حد چشمگیری بالا برده و ظرفیت مناسبی را جهت شناسائی طلاب مستعد پژوهش به وجود آورده است. امسال چهارمین دوره جشنواره علامه حلی استان قم برگزار شده است. با تغییر سن شرکت‌کنندگان در جشنواره از ۳۱ به ۴۰ سال، اقبال خوبی از سوی طلاب سطوح عالی برای شرکت در جشنواره صورت گرفت و همین امر، باعث شد تا تعداد آثار سطوح بالاتر در جشنواره به صورت چشم‌گیری افزایش یابد. به همین تناسب، کیفیت آثار نیز به شکل قابل ملاحظه‌ای ارتقا یافت؛ به گونه‌ای بعضاً یافتن ارزیاب متخصص برای ارزیابی بعضی از آثار با مشکل مواجه شده بود. در مجموع ۲۶۳۹ اثر به جشنواره چهارم استان قم ارسال شد که ۲۰۹۶ اثر آن توسط برادران طلبه و ۵۴۳ اثر توسط طلاب خواهر به دبیرخانه جشنواره استان قم ارسال شد.

لازم به ذکر است نحوه تعیین برگزیدگان نسبت به سال قبل از سوی شورای سیاست‌گذاری جشنواره علامه حلی (ره) تغییر یافته و دبیرخانه موظف شده است بدون محدودیت، همه کسانی را که امتیاز ۸۰ تا ۸۵ را کسب نموده‌اند به عنوان برگزیده رتبه دوم و کسانی را که امتیاز ۹۰ به بالا را کسب نموده‌اند به عنوان برگزیده رتبه اول معرفی نماید. در بخش ویژه نیز کسانی که از ۷۵ تا ۸۰ گرفته‌اند برگزیده رتبه سوم و کسانی که ۸۰ تا ۸۵ گرفته‌اند برگزیده رتبه دوم و کسانی که ۸۵ تا ۱۰۰ گرفته‌اند برگزیده رتبه اول معرفی شده‌اند. از مجموع آثار ارسالی به دبیرخانه استان قم، تعداد ۹۰ اثر برگزیده شدند که ۱۶ اثر حائز رتبه دوم و باقی حائز رتبه سوم شدند. از بین برگزیدگان ۱۴ نفر زن و بقیه مرد هستند.

مراسم پایانی چهارمین جشنواره علامه حلی استان قم روز پنج‌شنبه نهم آذر ماه با سخنرانی آیت‌الله مقتدایی برگزار شد.

گزارش برگزاری نخستین جشنواره علامه حلی (ره) منطقه کاشان

■ حجت الاسلام والمسلمین مهدی اسماعیلی
مسئول دبیرخانه در کاشان

با حول و قوه الهی برگزاری جشنواره علامه حلی (ره) در منطقه کاشان با ۱۳ مدرسه علمیه در سال تحصیلی ۹۶-۹۵ با موفقیت انجام شد. تعداد آثار ارسالی به جشنواره از ابتدای مشارکت طلاب برادر کاشانی در سه سال اخیر به ترتیب ۱۱، ۱۱۰ و ۳۷۰ اثر بوده است.

در راستای تبلیغات جشنواره در منطقه، ابتدا طراحی بنر جشنواره و ارسال آن به کلیه مدارس علمیه منطقه انجام و سپس ارسال پیامک به کلیه طلاب، اساتید، معاونان و مدیران مدارس علمیه منطقه و نهایتاً برگزاری نشست معاونان پژوهش و توجیه آنها در خصوص تشویق و ترغیب طلاب نسبت به حضور در جشنواره و نحوه برگزاری و پالایش مقالات توسط مدارس انجام شد.

در بخش ارزیابی آثار، کلیه مقالات ارسالی الزاماً در خود مدرسه توسط معاون پژوهش مدرسه ارزیابی اجمالی شد. در مرحله دوم، کلیه آثار از لحاظ کپی و تولیدی بودن از طریق نرم افزار و اینترنت بررسی و مقالات کپی حذف شدند و در مرحله سوم، با توجه به ضرورت بومی سازی ارزیابی در منطقه از کلیه معاونان پژوهش مدارس که در دوره کارگاہی (۸۰ ساعته) آموزش پژوهش در قم شرکت کرده بودند دعوت به عمل آمد و در جلساتی کلیه آثار ارسالی بررسی شدند. همچنین برای ارزیابی تفصیلی آثار، از ظرفیت برخی اساتید روش پژوهش مطرح کشوری نیز استفاده شد و ارزیابی تفصیلی برخی از آثار توسط ایشان انجام شد.

با توجه به نتایج ارزیابی آثار و سپس، جلسه اعتبارسنجی جشنواره کاشان که در ستاد مرکزی قم انجام شد، نهایتاً تعداد یازده اثر به عنوان برگزیده و شایسته تقدیر انتخاب شدند.

گزارش برگزاری نخستین جشنواره استانی علامه حلی (ره) کردستان

■ **حجت الاسلام والمسلمین محمدرضا شریفی خواه**
مسئول دبیرخانه در استان کردستان

از آن جایی که پیشرفت علم بعد از آموزش با پژوهش امکان پذیر است و آموزش بدون پژوهش عقیم بوده و عمق لازم را نخواهد داشت، حوزه علمیه که از دیرباز یکی از مراکز مهم تولید علم بوده و هست از این مقوله جدا نیست و علمای گذشته با تحقیق و تفحص در متون دینی باعث گسترش علوم اسلامی و انسانی و حتی علوم پایه شده‌اند و امروزه مراکز علمی بر سفره زحمات ایشان نشسته‌اند. حیات علمی حوزه در ادامه راه سلف صالح و گسترش علوم و گسترش پژوهش است و از آنجایی که دنیای امروز تشنه معارف اسلامی و مخصوصاً معارف مکتب تشیع استف تکلیف ما در گسترش مباحث پژوهشی را دوچندان می‌کند.

یکی از گام‌های مؤثری که معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه در گسترش فرهنگ پژوهش در میان طلاب برداشته برگزاری سالانه جشنواره علامه حلی (ره) است که انگیزه کار علمی و روح رقابت و تقویت فرهنگ پژوهش‌گری را در بین طلاب پررنگ می‌کند.

حوزه علمیه استان کردستان نیز به حول و قوه الهی در این مسیر همراه سایر هم‌قطاران از سال گذشته با همکاری معاونت پژوهش ستاد قم، نخستین جشنواره استانی علامه حلی را به صورت مشترک با حوزه علمیه خاوران استان برگزار کرد که در این دوره مجموعاً از هر دو حوزه برادر و خواهر تعداد ۲۹۱ اثر در قالب مقاله، پایان‌نامه، کتاب و تحقیق پایانی شرکت کردند که در پایان، تعداد ۱۲ اثر از حوزه خاوران استان به مرحله کشوری راه یافتند و تعداد ۴ اثر از برادران نیز در سطح استان به عنوان شایسته تقدیر معرفی شدند.

سال ۱۳۹۵ همزمان با شروع کار جشنواره نهم کشوری، کارهای اولیه تعیین دبیر و تشکیل دبیرخانه استانی و همین‌طور گزینش سرگروه‌های علمی و عضوگیری از میان اساتید برای ارزیابی آثار ارسال آغاز شد و با وجود مشکلاتی که بود ارزیابی اجمالی و تفصیلی با حمایت همکاران در ستاد قم به انجام رسید و در تاریخ ۹۶/۰۷/۲۴ با تشکیل شورای سیاستگذاری جشنواره در قم مورد تأیید قرار گرفت. با توجه به این که این دوره، اولین جشنواره استانی در استان کردستان بود، قطعاً کمبودها و کاستی‌هایی در انجام این امر وجود داشته که ان شاء الله در سال‌های آینده با رفع کاستی‌ها شاهد برگزاری بهتر جشنواره در استان باشیم.

گزارش برگزاری چهارمین جشنواره استانی علامه حلی (ره) کرمان

■ **حجت الاسلام والمسلمین علی رضا انجم شجاع**
مسئول دبیرخانه در استان کرمان

به حمد الله امسال نیز در نهمین جشنواره طلاب جوان علامه حلی (ره) که برای چهارمین سال پیاپی در استان کرمان به شکل استانی برگزار شد شاهد رشد و استقبال چشمگیری از حضور طلاب پژوهشگر بودیم. در این دوره تعداد ۱۹۷۱ اثر در قالب‌های مختلف به دبیرخانه ارسال شد. آثار هم به لحاظ شکلی و کمی و هم به لحاظ کیفی نسبت به سال گذشته بسیار متفاوت و ارتقاء یافته‌تر بود. کار ارزیابی‌ها هم دقیق‌تر و گسترده‌تر از سال گذشته انجام شد. به نظرمی‌رسد که ما به اهداف خودمان در ایجاد انگیزه و حساسیت نسبی در فرهنگ‌سازی پژوهش در مدارس دست یافته‌ایم و اکنون نوبت ارتقاء کیفی و بروز شدن آثار در زمینه‌های مختلف است. برای پیشبرد این مسیر آنچه نیاز داریم نیازسنجی دقیق و اولویت‌گذاری مناسب موضوعات و محصولات متناسب با نیازهای جامعه، حوزه و انقلاب است. باید یک شبکه علمی و تحقیقاتی واقعی برای تولید و تهیه مقالات علمی فراهم کنیم که در آن نظامی از موضوعات تحقیق‌پذیر و قابل ارائه وجود داشته باشد. در هر صورت ترسیم چرایی و چیستی و چگونگی این حرکت علمی، مسأله بسیار مهمی است.

گزارش برگزاری نخستین جشنواره استانی علامه حلی (ره) کرمانشاه

■ حجت‌الاسلام والمسلمین برهان قلعه‌بالایی
مسئول دبیرخانه در استان کرمانشاه

پژوهش و تولید علم شاید در عصر حاضر از اساسی‌ترین نیازهای حوزه‌های علمیه بشمار بیاید، زیرا حوزه‌های علمیه بویابی خود را در عنصر زمان و مکان پایدار نموده است. عصر حاضر، عصر انفجار اطلاعات و تولیدات علمی می‌باشد و تولیدات علمی بشر در هر زمینه‌ای رشد بسیار بالایی به خود گرفته است. بایسته حوزه‌های علمیه این است که در زمینه تولید علم بیشتر و پیشتر از دیگران تحرک داشته باشد. بیش از دیگران باید باشد، زیرا غنای آن به اندازه تاریخ فقاقت است و پیش از دیگران باید باشد زیرا مرجعیت علمی برای دیگر نهادهای علوم انسانی بشمار می‌رود. علاوه بر اینکه غنای حوزه‌های شیعه با هیچ نهاد علمی دیگری قابل مقایسه نیست.

بحول و قوه الهی، نخستین جشنواره علامه حلی (ره) استان کرمانشاه در سال گذشته برگزار گردید که ۵۶۲ اثر از حوزه‌های علمیه خواهران و برادران (۶۶ اثر توسط طلاب برادر و ۴۹۶ اثر توسط طلاب خواهر) به دبیرخانه ارسال گردید. پس از ارزیابی اجمالی، تعداد هشتاد اثر به مرحله ارزیابی تفصیلی راه پیدا نمود که از این آثار نهایتاً تعداد ۱۴ اثر به عنوان برگزیده استانی معرفی و به قم ارسال شد و در مورخه دوم آذر ماه ۱۳۹۶ اختتامیه نخستین جشنواره استانی علامه حلی کرمانشاه برگزار و به آثار برگزیده جوایزی اهداء شد.

در پایان از مدیران محترم حوزه‌های علمیه خواهران و برادران استان نیز کمال تشکر را دارم و از مدیر محترم اداره اوقاف استان که در برپایی این جشنواره کمک شایانی به ما نمودند نیز کمال قدردانی را دارم. به امید اینکه این جشنواره قدمی به سوی اعتلای سواد نوشتاری طلاب جوان باشد.

گزارش برگزاری دومین جشنواره استانی علامه حلی (ره) گلستان

■ حجت الاسلام والمسلمین عباس علی رضایی
مستول دبیرخانه در استان گلستان

جشنواره علامه حلی (ره)، بستر مناسبی جهت رشد و شکوفائی استعدادهای پژوهشی و نیز موجب رونق تحقیق و پژوهش بین طلاب است. به همین مناسبت، بر خود لازم می‌بینم از زحمات بی‌شائبه دست‌اندرکاران این جشنواره قدردانی نمایم.

دومین جشنواره استانی گلستان، پس از انعقاد قرارداد فی مابین دو حوزه برادران و خواهران استان و تعیین این حقیر بعنوان دبیر، بصورت رسمی کار خود را آغاز نمود.

به منظور اطلاع‌رسانی شایسته، بصورت میدانی با حضور در یکایک مدارس استان و بین طلاب، مراحل و قوانین این جشنواره اطلاع‌رسانی شد و نیز با نظارت فی‌الجمله بر آثار، سعی شد موضوعات آنان به مباحث درسی و نیز بدور از تکرار، هدایت گردد که این امر موجب مشارکت خوب طلاب در این جشنواره گردید. به نحوی که از مجموع طلاب استان (حدود ۲,۷۰۰ نفر) اعم از خواهر و برادر، تعداد ۶۷۰ نفر (۲۵ درصد طلاب) در این جشنواره شرکت کردند که مجموعاً ۶۷۰ اثر به دبیرخانه ارسال گردید. از بین آثار دریافتی، ۱۳۵ اثر (۲۰ درصد) پس از ارزیابی اجمالی حائز امتیازات لازم شدند و به مرحله تفصیلی راه پیدا کردند و در ادامه بعد از طی مراحل ارزیابی تفصیلی و نهایتاً پس از بررسی دقیق آثار در شورای علمی جشنواره استان با حضور نماینده محترم جشنواره مرکزی، تعداد ۳۵ اثر بعنوان برگزیدگان رتبه اول تا سوم در قالب‌های مختلف مقاله، تحقیق پایانی، پایان‌نامه و کتاب انتخاب شدند.

در نهایت پس از بررسی مراحل اجرائی جشنواره استانی در شورای محترم مرکزی جشنواره، مجوز برگزاری اختتامیه صادر گردید و مقرر شد در آذر ماه طی برگزاری مراسم اختتامیه استانی، از برگزیدگان تقدیر بعمل آید.

شایان ذکر است به منظور ارزیابی آثار، از اساتید روحانی موفق و دارای رزومه علمی. تحقیقی مناسب، دعوت بعمل آمد.

در پایان از زحمات تمامی همکاران علی‌الخصوص حجج اسلام والمسلمین ملکی، مدیر محترم حوزه علمیه استان، وردانی، مدیر محترم حوزه علمیه خواهران استان و نیز سرکار خانم بهرامی، معاون پژوهش حوزه علمیه خواهران استان تقدیر و تشکر می‌نمایم.

گزارش برگزاری نخستین جشنواره استانی علامه حلی (ره) گیلان

■ سرکار خانم زهرا جهانی

معاون پژوهش حوزه علمیه خواهران استان گیلان

از آنجا که پژوهش از ضرورت‌های زندگی بشری است و تمام پیشرفت‌های معنوی، علمی و مادی انسان در گرو تحقیق و پژوهش است، جشنواره علامه حلی (ره) این فرصت را ایجاد کرده تا طلاب بتوانند توانمندی‌های خود را در زمینه پژوهش و نگارش افزایش دهند و در فضایی سالم و عادلانه به رقابت پردازند.

در استان گیلان با هدف شناسایی، جذب و پرورش استعداد‌های پژوهشی برای اولین بار جشنواره علامه حلی (ره) به صورت استانی برگزار گردید. در این دوره از جشنواره که بدلیل عدم مشارکت هیچکدام از طلاب برادر استان، تنها با مشارکت طلاب خواهر از ۸ مدرسه علمیه و مرکز تخصصی برگزار شد، ۱۹۱ اثر در قالب مقاله، تحقیق پایانی، پایان‌نامه و کتاب در سامانه فراخوان‌های پژوهشی ثبت و توسط ۵ استاد برجسته پژوهشی ارزیابی گردید که از مجموع آثار ارائه شده، ۷۴ اثر به مرحله ارزیابی تفصیلی راه یافتند و در جلسه داوری که با حضور نماینده اعزامی دبیرخانه مرکزی جشنواره برگزار شد ۶ اثر حائز رتبه دوم برگزیدگی، ۱۲ اثر حائز رتبه سوم برگزیدگی و ۱۰ اثر به عنوان شایسته تقدیر معرفی شدند.

اختتامیه جشنواره روز ۷ آبان‌ماه ۱۳۹۶ در سالن همایش مصلاي رشت با حضور مدیران حوزه‌های علمیه خواهران و برادران استان، نماینده دبیرخانه مرکزی جشنواره و برخی از مدیران ارشد استان و حدود ۲۰۰ نفر از اساتید و طلاب حوزه‌های علمیه خواهران برگزار گردید که در پایان مراسم از صاحبان این اثر منتخب و همچنین معاونین پژوهش مدارس علمیه خواهران استان تقدیر بعمل آمد. همچنین در راستای تشویق طلاب به تحقیق و نگارش، ۶ اثر برگزیده رتبه دوم به همت معاونت پژوهش مدیریت حوزه علمیه خواهران استان به صورت کتاب منتشر و در این همایش رونمایی شد.

گزارش برگزاری نخستین جشنواره استانی علامه حلی (ره) لرستان

■ حجت‌الاسلام والمسلمین کامران پنام
مسئول دبیرخانه در استان لرستان

جشنواره علامه حلی (ره) یکی از پربارترین برنامه‌هایی است که در حیطه فعالیت‌های معاونت پژوهش اجرا می‌شود و هر ساله به اقبال طلاب شرکت‌کننده در آن افزوده شده و تشکیل جشنواره‌های استانی باعث پربارتر شدن آن نیز گشته است. از این رو نخستین جشنواره علامه حلی (ره) استان لرستان با همت و پیگیری‌های مکرر مدیران محترم حوزه علمیه برادران و خواهران استان حجج اسلام والمسلمین میناپور و موسوی (زید عزه‌م العالی) و همکاری بسیار خوب اعضای محترم دبیرخانه مرکزی در تاریخ ۹۶/۸/۱ شروع به فعالیت نمود. ۴۲۱ اثر در قالب‌های کتاب، مقاله، پایان‌نامه و تحقیق پایانی به دبیرخانه رسید و جهت راهنمای و آموزش طلاب، تعداد ۲۵ کارگاه پژوهشی با موضوع جشنواره در مدارس استان تشکیل شد. همچنین با هدف استانداردسازی ارزیابی آثار و ایجاد وحدت رویه، کارگاه توجیهی ارزیابان جشنواره استانی توسط دبیرخانه لرستان برگزار شد و نهایتاً در تاریخ ۹۶/۹/۷ آیین اختتامیه آن در خرم‌آباد و با حضور آیت‌الله میرعمادی، نماینده ولی فقیه در استان، مدیران حوزه‌های علمیه برادران و خواهران، حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر گودرزی، عضو شورای سیاستگذاری جشنواره علامه حلی کشور، مسئولین، مدیران مدارس، طلاب گرانقدر و همچنین حضرت برگزار و از ۴۴ اثر منتخب (۱۱ اثر برگزیده و ۳۳ اثر شایسته تقدیر) تجلیل به عمل آمد.

در پایان سزاوار است تشکر شود از همه مدیران و همکاران استانی و ستادی که با تلاش خستگی‌ناپذیر خود زمینه رشد و تعالی طلاب و حوزه‌های علمیه را فراهم می‌آورند. امیدوارم در ذیل توجهات خداوند متعال مستدام و موفق باشند.

گزارش برگزاری دومین جشنواره استانی علامه حلی (ره) مازندران

■ حجت الاسلام والمسلمین محمدصادق فاضل
مسئول دبیرخانه در استان مازندران

پژوهش به عنوان «لازمه حیات علمی هر طلبه» باید در میان طلاب بیش از پیش رواج یابد. برای این منظور، الحمدلله معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه برنامه‌ها و فعالیت‌های خوبی داشته است که از جمله آنها برگزاری جشنواره علامه حلی (ره) است. این جشنواره به حول و قوه الهی، جل جلاله، و با عنایت حضرت ولی عصر (عج) توانسته است طلاب را به نوشتن تشویق کند. نشانه آن رشد کمی و کیفی هر ساله آثار ارسال شده به جشنواره است.

در استان مازندران نیز، با عنایت خداوند باری تعالی، دومین جشنواره علامه حلی (ره)، مه‌ماه سال ۱۳۹۵ شروع به فعالیت کرد. در ابتدا، بر اساس طرحی از طرف دبیر جشنواره، در شورای جشنواره تصویب شد که جشنواره علامه حلی در استان مازندران به صورت دو مرحله‌ای برگزار شود.

بر اساس این طرح، ارزیابی اجمالی به مدارس علمیه سپرده شد. برای این منظور، در هر یک از مدارس پنجاه‌گانه استان مازندران یک رابط جشنواره تعریف گردید و برای این رابطین، در دو دوره مجزا، شیوه ارزیابی اجمالی بر اساس فرم تعریف شده و همچنین روند فعالیت جشنواره علامه حلی استان مازندران تشریح شد. دبیراستانی جشنواره، با حضور در اکثر مدارس استان، در نشست صمیمی با طلاب این مدارس، ضرورت پژوهش و ساختار مقاله علمی را برای ایشان توضیح داد. که به اذعان مسئولین استان، یکی از عوامل رشد کیفی آثار جشنواره دوم، حضور دبیر جشنواره در مدارس بوده است.

پس از پایان دی ماه و اتمام مهلت ارزیابی اجمالی مدارس برای ارزیابی اجمالی، ۴۴۸ اثر به دبیرخانه استانی ارسال شد.

با کمک ۴۶ استاد و در طول مدت سه ماه ارزیابی تفصیلی انجام شد و در مجموع ۵۸ اثر به مرحله داوری راه یافت. در جلسه شورای علمی جشنواره و با حضور نماینده محترم دبیرخانه مرکزی، آثار راه یافته به این مرحله، مجدد بازبینی شد و در نهایت، ۶ اثر به عنوان برگزیده رتبه یک، ۱۲ اثر به عنوان برگزیده رتبه دو و ۲۲ اثر به عنوان برگزیده رتبه سه انتخاب گردیدند و ۱۸ اثر هم شایسته تقدیر شناخته شدند. این آمارها نشان از رشد کیفی آثار جشنواره دوم نسبت به اولین جشنواره را دارد.

فعالیت دیگری که در جشنواره استان مازندران انجام گرفت، رتبه‌بندی مدارس علمیه استان مازندران نسبت به فعالیت در جشنواره علامه حلی است. این رتبه بر اساس درصد مقاله‌نویسان مدرسه نسبت به آمار کلی مدرسه، به علاوه معدل ارزیابی تفصیلی اول آثار مدرسه، به همراه امتیازات ویژه (برگزیده رتبه یک ۲۰ امتیاز، برگزیده رتبه دو ۱۵ امتیاز، برگزیده رتبه سه ۱۰ امتیاز و شایسته تقدیر ۵ امتیاز) انجام گرفته است. بر این اساس، معاون پژوهش مرکز تخصصی نورالزهراء (س) ساری رتبه اول، معاون پژوهش مدرسه علمیه فیضیه بابل رتبه دوم و معاون پژوهش مدرسه علمیه الزهراء (س) ساری رتبه سوم را کسب کردند.

گزارش برگزاری نخستین جشنواره علامه حلی (ره) استان مرکزی

■ **حجت الاسلام والمسلمین محمود مرادی**
مسئول دبیرخانه در استان مرکزی

نخستین جشنواره علامه حلی (ره) استان مرکزی از مهر ماه ۹۵ با احراز شرایط برگزاری استانی و تصویب شورای پژوهشی استان و موافقت شورای سیاستگذاری جشنواره و با انتصاب دبیر، آغاز به کار نمود. از سال ۹۴ با برگزاری ۵۴ دوره مهارت‌های پژوهشی و روش مقاله‌نویسی، زمینه استعدادیابی طلاب را فراهم نموده و اقدام عملیاتی برای شرکت حداکثری طلاب را فراهم نمودیم.

هماهنگی با مدیران برای یک ساعت برگزاری جلسه پژوهشی یک کار مشکل است و خواستار این هستیم که مدیران، برای پژوهش طلاب که هم تعلیم و تعلم است و هم عبادت است و هم تولید علم است، همکاری بیشتری داشته باشند و بدانند که پژوهش راه برون رفت از مشکلات کلامی و اخلاقی و آموزشی طلاب و محصلان دینی است.

ترغیب و تشویق طلاب از حیث مادی و معنوی برای دست به قلم شدن و شرکت در جشنواره پژوهشی اولین کار دبیرخانه استانی بود و با حضور در جمع طلاب در مدارس به تشویق و ترغیب چهره به چهره پرداخته و این آغاز شرکت حداکثری طلاب استان را فراهم کرد و باعث شد موفقیت خوبی در جذب آثار داشته باشیم.

شرکت ۴۰۹ اثر از طلاب خواهر و برادر، گواه افزایش کمی در این دوره می‌باشد و از نظر کیفی با الزامی کردن، طرح تحقیق برای اثر و مسأله محور نمودن عناوین پژوهشی، مسیر کیفی سازی آثار را طی می‌کنیم.

برگزاری جلسات شورای پژوهشی حوزه علمیه استان مرکزی با همکاری مدیران حوزه‌های خواهران و برادران و معاونین پژوهش از مرحله تصویب و انتخاب دبیر و تعیین اعتبار ارزیابی‌ها تا اختتامیه ادامه یافت.

اختتامیه نخستین جشنواره علامه حلی استان مرکزی با حضور مدیران کل ادارات استان و نماینده ولی فقیه و مدیران مرکز مدیریت حوزه خواهران و برادران و تمامی مدیران مدارس و معاونین پژوهش و اساتید ارزیاب و ۴۰۰ طلبه خواهر و برادر در تالار آیینیه اراک برگزار شد که بازتاب خبری مهمی داشت و توانستیم پژوهش حوزه را به خیر اول استان تبدیل کنیم.

برگزاری باشکوه مراسم اختتامیه، تحسین حضرت آیت الله در نجف آبادی را در بی داشت و در این مراسم به رسم یادبود از ۱۶ استاد محترم ارزیاب و همچنین ۳۱ اثر برگزیده و شایسته تقدیر، با اهدای جوایز نقدی و لوح سپاس تقدیر شد.

گزارش برگزاری چهارمین جشنواره استانی علامه حلی (ره) همدان

■ حجت‌الاسلام والمسلمین سعید کاظمی
مسئول دبیرخانه در استان همدان

ارزش علم و علم‌اندوزی به ویژه کتابت و نگارش علمی بر هیچ انسان صاحب اندیشه‌ای پوشیده نیست و در عظمت نگارش همان بس که خداوند علیم حکیم در آخرین کتاب و برنامه خویش برای بندگان به قلم و نوشته‌هایش قسم یاد می‌کند. و قطعاً زمیه‌سازی برای توسعه و ترویج این مهم هم‌عظمتی و صف‌ناپذیر خواهد داشت به ویژه اگر ترویج نگارش علمی در بین طلاب جوان و مبلغان دین بوده باشد که خود توفیقی مضاعف است که نصیب حقیر و سایر عوامل علمی و اجرایی جشنواره علامه حلی در سراسر کشور گردید؛ لذا حقیر هم به نوبه خود کسب این توفیق را به همه همکارانم در این جشنواره تبریک عرض می‌کنم و برای همه ایشان از خداوند منان توفیق روزافزون مسئلت دارم. با توفیق الهی استان همدان در شهریور ماه ۱۳۹۶ آیین اختتام چهارمین دوره جشنواره استانی خود را برگزار کرد. در این دوره از جشنواره، طلاب خواهر و برادر استان همدان بالغ بر ۴۷۴ اثر پژوهشی به این دبیرخانه ارسال کردند تعداد ۲۹۴ اثر از خواهران و ۱۸۰ اثر از برادران دریافت شد که بعد از طی مراحل ارزیابی تعداد ۱۷ اثر حائز مقام برگزیدگی و شایسته تقدیر شدند. آنچه ما در فرایند چهار دوره جشنواره همدان شاهد بودیم افزایش توان نگارش علمی طلاب استان بود که از مقایسه سطح علمی، ادبیات و ساختار آثار به ویژه مقالات در ادوار مختلف جشنواره پدیدار می‌گردد. البته این ویژگی منحصر در استانی خاص نیست بلکه اثر طبیعی اجرای درست فرایند جشنواره علامه حلی در حوزه‌های علمیه کشور است. این تغییر و افزایش کیفی به ویژه در ساختار و ادبیات آثار طلاب جوان مهمترین نشانه اجتناب‌ناپذیر بودن برگزاری این جشنواره و جشنواره‌های مشابه در حوزه علمیه است و نیاز به این فعالیت امروزه بیش از هر زمان دیگری مشهود است. با توجه به ظرفیت علمی بالای حوزه‌های علمیه با آموزش و ترویج نگارش و همچنین برنامه‌ریزی و تشویق طلاب جوان به نگارش می‌توان منتظر تحولی شگرف در تولید علم در سطح حوزه‌های علمیه باشیم. تولید علمی که در این عصر ضامن پویایی و بالندگی مراکز علمی و آموزشی است و البته از ضروریات غیر قابل چشم‌پوشی در تمدن‌سازی به شمار می‌رود.

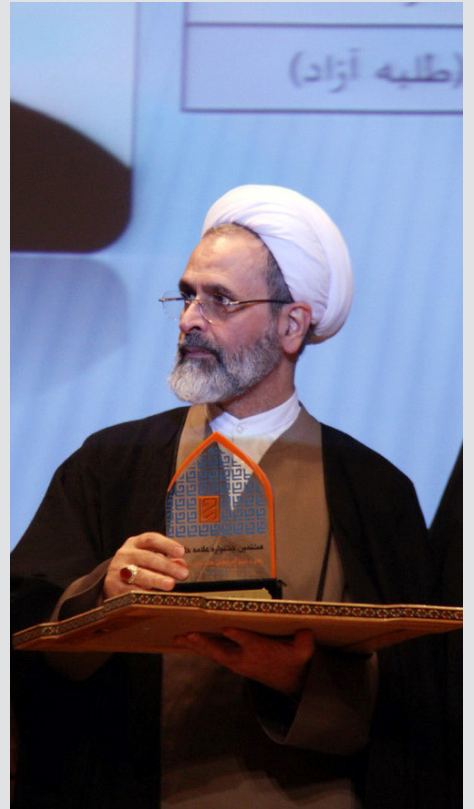
در پایان از مدیران محترم حوزه‌های علمیه برادران و خواهران استان و سایر همکاران در این دو مرکز و همکاران دبیرخانه مرکزی که حقیر را در برگزاری موفق چهار دوره جشنواره استان همدان یاری کردند، کمال تشکر و قدردانی داشته و از خداوند برایشان اجر فراوان مسئلت دارم.

اختتامیه جشنواره هشتم

از قاب دوربین

دهمین جشنواره علامه

فراخوان مقاله، کتاب، پایان نامه در موضوعات علوم اسلامی مرتبط با حوزه دین

آخرین مهلت ثبت نام و ارسال آثار: ۱۳۹۶/۱۰/۱۵
اطلاعات بیشتر و ثبت نام: www.jhelli.ir

- موضوعات بخش ویژه بنواره:
۱. نقش شیعه در پیدایش و گسترش علوم اسلامی
 ۲. قرآن و علوم انسانی
 ۳. انگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت

* طلاب محترم می توانند در راستای تبیین نقش اهل بیت (ع) در پایداری و گسترش علوم اسلامی و تبیین نقش عالمان و دانشمندان شیعه در پایداری، گسترش و شکوفایی علوم و تمدن اسلامی، آثار خود را در محورهای زیر و در قالب گروه‌های علمی ده‌گانه جشنواره به دبیرخانه‌های استانی جشنواره ارسال نمایند.

محورهای مقالات:

۱. بنیان‌گذاری و گسترش علوم (ایجاد رشته‌ها و شاخه‌های جدید)
۲. نوآوری و نظریه‌پردازی در علوم (تجدد و اصلاح دیدگاه‌های علمی)
۳. پیدایش شخصیت‌های بزرگ علمی
۴. ایجاد مراکز علمی و کتابخانه‌ها و ...
۵. فعالیت‌های نوآمد (همجاری مجلات و ...)
۶. ترجمه و انتشار علوم
۷. فعالیت‌های دانشمندان شیعه در کشورهای جهان

مقام معظم رهبری مدظله العالی

بدانید که بدون تحقیق، بدون نوآوری، بدون ژرف‌یابی در هیچ مقوله‌ای انسان نمی‌تواند به هدف‌های والا دست پیدا کند. اگر ژرف‌یابی و پژوهش نباشد، نتیجه‌اش یک‌جا ایستادن، در جازدن و با دنیای پیرامون خود به تدریج بیگانه‌تر شدن است.

